«Затверджено»
Рішенням Виконкому
Федерації баскетболу України
22.06.2026 р.

Президент
Федерації баскетболу України

М.Ю. Бродський

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ

XXXVI Чемпіонату та Кубку України з баскетболу

серед жіночих команд

сезону 2026/2027 рр.

м. Київ, 2026 р.

ЗМІСТ
ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

ГЛАВА І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Керування організацією та проведенням Чемпіонату та Кубку України
Стаття 2. Загальні положення проведення Чемпіонату та Кубку України
Стаття 3. Права та обов'язки Департаменту організації та проведення змагань ФБУ і Директорату чемпіонату
Стаття 4. Права ФБУ
Стаття 5. Права Клубу

ГЛАВА ІІ. УЧАСНИКИ ЗМАГАНЬ

Стаття 6. Учасники змагань
Стаття 7. Клуб
Стаття 8. Антидопінгові заходи
Стаття 9. Допуск команди
Стаття 10. Назва Клубу та/або команди
Стаття 11. Команда
Стаття 12. Гравці
Стаття 13. Тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду
Стаття 14. Реєстрація
Стаття 15. Заявка на участь у змаганнях
Стаття 16. Заявка гравця протягом сезону
Стаття 17. Документи, що надають Клубу після реєстрації

ГЛАВА ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ. ОБОВ'ЯЗКИ КЛУБУ

Стаття 18. Відповідальність Клубу при проведенні ігор
Стаття 19. Обов'язки Клубу-господаря стосовно Клубу-гостя
Стаття 20. Обов'язки Клубу-господаря стосовно суддів, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, статистиків
Стаття 21. Вимоги до Клубу-господаря стосовно гри
Стаття 22. Обов'язки Клубу-гостя

ГЛАВА ІV. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОВЕДЕННЯ ІГОР

Стаття 23. Ігрові дні. Час початку гри
Стаття 24. Перенесення дати гри
Стаття 25. Перенесення гри в інше місто або місце
Стаття 26. Під час гри: гравці, головний тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду
Стаття 27. Медичне забезпечення
Стаття 28. Допоміжний персонал
Стаття 29. Група підтримки і талісман Клубу
Стаття 30. Використання музичних інструментів під час гри
Стаття 31. Використання мікрофону під час гри
Стаття 32. Відеозапис та відеоонлайн трансляція гри
Стаття 33. Інформаційне-статистичне забезпечення
Стаття 34. Пресконференція
Стаття 35. Спортивна споруда
Стаття 36. Технічне обладнання
Стаття 37. Температура повітря в ігровому залі

Стаття 38. Баскетбольний щит
Стаття 39. М'яч
Стаття 40. Додаткові вимоги

ГЛАВА V. ПРОТЕСТ
Стаття 41. Процедура подання та розгляду протесту
Стаття 42. Протест при проведенні серії ігор плей-оф

ГЛАВА VI. ВИМОГИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ ЧЕМПІОНАТУ І КУБКУ УКРАЇНИ ДО, ПІД ЧАС І ПІСЛЯ ГРИ
Стаття 43. Обов'язки Клубу-господаря щодо забезпечення громадського порядку та безпеки до, під час та після гри
Стаття 44. Невиконання вимог щодо забезпечення безпеки гри

ГЛАВА VII. ДИСЦИПЛІНАРНІ САНКЦІЇ. АПЕЛЯЦІЇ
Стаття 45. Загальні положення
Стаття 46. Процедура накладення санкцій
Стаття 47. Апеляція
Стаття 48. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів, суддів за секретарським столом, статистиків під час гри
Стаття 49. Фол з дискваліфікацією
Стаття 50. Неспортивна поведінка з боку гравця, тренера
Стаття 51. Неспортивна поведінка з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду
Стаття 52. Неспортивна поведінка з боку глядачів
Стаття 53. Погроза, залякування або агресивна поведінка
Стаття 54. Акт насильства
Стаття 55. Участь у грі члена команди, що не мав права на участь в грі
Стаття 56. Неявка команди на гру
Стаття 57. Відмова команди від участі в грі

ГЛАВА VIII. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ
Стаття 58. Обов'язкові грошові внески Клубу/організації
Стаття 59. Фінансові витрати Клубу/організації учасника змагань
Стаття 60. Фінансові витрати ФБУ
Стаття 61. Розміри оплати роботи суддів, спостерігача суддівства, делегата ФБУ, суддів за секретарським столом, статистиків за одну гру Чемпіонату та Кубку України

ГЛАВА IX. СУДДІВСТВО ІГОР
Стаття 62. Загальні положення
Стаття 63. Призначення на гру
Стаття 64. Зовнішній вигляд судді
Стаття 65. Неявка або запізнення судді
Стаття 66. Обов'язки делегата ФБУ та старшого судді щодо організаційного забезпечення гри
Стаття 67. Обов'язки спостерігача суддівства
Стаття 68. Обов'язки судді за секретарським столом
Стаття 69. Обов'язки статистика
Стаття 70. Оцінка суддівства
Стаття 71. Санкції за дії, що здійснені суддею, суддею за секретарським столом, статистиком

Додатки

Додаток № 1. Заявка на участь в Чемпіонаті та Кубку України з баскетболу
Додаток № 2. Технічна заявка команди на гру
Додаток № 3. Анкета Клубу
Додаток № 4. Інформація про гравців команди
Додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди
Додаток № 6. Вимоги до зйомки відео онлайн-трансляцій, технічного відео і передачі відеоматеріалів ігор
Додаток № 7. Вимоги до проведення пресконференцій і передачі інформації про гру для офіційного сайту ФБУ
Додаток № 8. Інструкція з використання системи негайного відеоперегляду IRS під час ігор Чемпіонату та Кубку України з баскетболу
Додаток № 9. Вимоги з надання рекламних, спонсорських та технічних послуг
Додаток № 10. Ігрова форма, розміщення написів
Додаток № 11. Освітній антидопінговий онлайн-курс та відповідний сертифікат ADEL

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

У тексті Правил проведення Чемпіонату та Кубку України (далі - Правила проведення) використовуються такі терміни та визначення:

• Агресивна поведінка – це агресивні дії, спрямовані на заподіяння моральної або іншої шкоди (за винятком фізичної) іншій особі без застосування прямого фізичного впливу, а також заподіяння шкоди майну юридичних або фізичних осіб, в тому числі із застосуванням фізичного впливу.

• Акт насильства - фізичний вплив однієї людини на іншу: нанесення поштовхів, ударів, побоїв, тілесних ушкоджень різними способами.

• Безпековий протокол – правила та положення, передбачені Протоколом відповідних заходів під час проведення ігор Чемпіонату України з баскетболу серед команд Дивізіонів «А», «В», молодіжних команд та Чемпіонату України з баскетболу 3х3 на період дії воєнного стану в Україні.

• Виконавчий комітет Федерації баскетболу України (далі – Виконком ФБУ) – виконавчий орган, який керує діяльністю ФБУ у період між Конгресами.

• ВЮБЛ (Всеукраїнська Юнацька Баскетбольна Ліга) - сукупність юнацьких команд, які беруть участь у Чемпіонаті України з баскетболу.

• Глядач - фізична особа, що перебуває в місці проведення гри Змагань - спортивній споруді, яка не є учасником гри, не пов'язана з організацією гри і іншим чином не задіяна в проведенні гри, в тому числі в забезпеченні громадського порядку і громадської безпеки під час проведення гри. У цих Правилах проведення визначення «глядач» входить до визначення «вболівальник».

• Гравець - це спортсмен, який бере участь в Змаганнях.

• Гра/матч - складова частина Змагань, змагання двох баскетбольних команд в загальноприйнятому трактуванні цього поняття.

• Делегат Клубу – представник Клубу-господаря, який відповідальний за виконання всіх вимог, передбачених для Клубу-господаря при проведенні гри.

• Делегат ФБУ – особа, що призначена Департаментом і виконує свої обов’язки у відповідності з чинними Правилами проведення.

• Департамент інформаційних технологій (ІТ-Департамент) - структурний підрозділ ФБУ, який здійснює інформаційне та технічне забезпечення Змагань, що проводяться під егідою ФБУ.

• Департамент організації та проведення змагань (далі - Департамент) - структурний підрозділ ФБУ, що забезпечує організацію та проведення Змагань, які проводяться ФБУ і які проводяться під егідою ФБУ, та приймає рішення відповідно до регламентних документів ФБУ.

• Директорат чемпіонату України з баскетболу (далі - Директорат) - постійно діючий робочий орган ФБУ, який здійснює контроль за дотриманням учасниками Регламентів та Правил проведення Змагань, які проводяться ФБУ і які проводяться під егідою ФБУ.

• Дискваліфікація – санкція у вигляді відсторонення від участі в Змаганнях.

• Дисциплінарні санкції - це перелік заходів дисциплінарного впливу за порушення учасниками Змагань чинних Регламентів та Правил проведення Змагань, інших нормативних документів і рішень ФІБА та ФБУ.

• Домашня гра/матч - офіційна календарна гра Змагань, яка проводиться Клубом-господарем в спортивній споруді, що заявлена таким Клубом.

• ДЮСШ (дитячо-юнацька спортивна школа) - заклад спеціалізованої позашкільної освіти спортивного профілю.

• Змагання - Чемпіонат України з баскетболу (усі Дивізіони), Кубок України з баскетболу, Чемпіонат України з баскетболу серед молодіжних команд та інші змагання, що проводяться ФБУ та які проводяться під егідою ФБУ.

• Експертна комісія ФБУ (далі – ЕК ФБУ) – комісія ФБУ, яка розглядає звернення учасників Змагань щодо роз'яснень (дій) суддівських бригад, які обслуговують гру відповідних Змагань.

• Інтернет-відеотрансляція - трансляція відеозйомки матчу в глобальній мережі Інтернет в режимі реального часу або у запису.

• Клуб - юридична особа, створена відповідно до законодавства України, яка здійснює навчально-тренувальну, змагальну, фізкультурно-оздоровчу, виховну та іншу діяльність у сфері баскетболу, має одну або декілька баскетбольних команд, що беруть участь у Змаганнях, які організовуються та проводяться ФБУ або під егідою ФБУ. До поняття «Клуб» також відносяться спортивний та баскетбольний клуб, дитячо-юнацька спортивна школа, школа вищої спортивної майстерності, училище олімпійського резерву, збірна команда району, міста, області, інші спортивні заклади та організації, які здійснюють зазначену діяльність.

• Клуб-гість - клуб, команда якого бере участь у матчі на майданчику суперника.

• Клуб-господар - клуб, команда якого який бере участь у матчі на своєму майданчику і відповідає за організацію та проведення матчу на своєму майданчику.

• Команда - колектив гравців, тренерів і супроводжуючих осіб, які беруть участь у Змаганнях.

• Комісія ФБУ з ліцензування баскетбольних клубів – робочий орган ФБУ, утворений для проведення процедури з ліцензування баскетбольних клубів – учасників змагань ФБУ.

• Комісія ФБУ з призначення суддів - робочий орган, створений для проведення заходів для призначення суддів на ігри Змагань.

• Кубок України (Кубок) - спортивні змагання, що проводяться ФБУ відповідно до чинних Регламенту та Правил проведення.

• Ліцензія гравця категорії «А» - дає право гравцю виступати у Змаганнях, надається гравцю, який має українське громадянство і, відповідно до Регламенту ФІБА, має право виступати за збірні команди України.

• Ліцензія гравця категорії «В» - дає право гравцю виступати у Змаганнях, надається гравцю, який має іноземне або українське громадянство, але, відповідно до Регламенту ФІБА, не має права виступати за збірні команди України.

• Ліцензія судді, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом – дає

право виконувати обов'язки судді, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом (в т.ч. диктора-інформатора, статистика) на іграх Змагань, які проводить ФБУ та які відбуваються під егідою ФБУ. Ліцензія має категорію «А», «В», «С», «D».

• Ліцензія тренера ФБУ – документ, що надає ФБУ і що дає право виконувати обов'язки тренера на іграх Змагань. Кожна ліцензія має категорію «PRO», «А», «В» та унікальний номер.

• Ліцензування Клубу – обов'язкова для усіх Клубів процедура допуску до участі в Змаганнях, що проводиться Комісією з ліцензування клубів перед початком сезону.

• Лист допуску – документ, який видається Департаментом і що містить перелік гравців, тренера, помічників тренера, супроводжуючих осіб і офіційних осіб команди для участі в іграх Змагання.

• Молодіжна ліга – Чемпіонат України з баскетболу серед молодіжних команд.

• Офіційна особа Клубу - фізична особа, що має право представляти інтереси Клубу та/або команди на підставі Статуту або доручення.

• Особа, що супроводжує команду, - особа, що включена до листа допуску, яка виконує функціональні обов'язки в команді і має право перебувати на лаві команди під час гри (лікар, масажист, фізіотерапевт, менеджер, перекладач).

• Офіційний м'яч – баскетбольний м'яч, схвалений ФІБА, і затверджений ФБУ в якості ігрового м'яча для проведення Змагань.

• Офіційні Правила баскетболу - документ, затверджений ФІБА, який містить правила гри в баскетбол.

• Платформа ФБУ Sportbox – цифрова інформаційно-програмна система, яка слугує для упорядкування роботи з організації та проведення Змагань (реєстрація учасників, сплата внесків, документообіг між Клубом та ФБУ в особистому кабінеті Клубу).

• Помічник тренера – особа, що допомагає тренеру в виконанні його професійних обов'язків до, під час і після гри і має право замінити його у випадку, якщо тренер не може продовжувати виконувати їх сам. Помічник тренера повинен мати ліцензію тренера ФБУ відповідної категорії.

• Правила проведення чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд (Змагань) - нормативний документ ФБУ, який визначає порядок і умови участі баскетбольних Клубів, команд, гравців, тренерів, офіційних і супроводжуючих осіб, суддів, спостерігачів суддівства, делегатів ФБУ, суддів за секретарським столом, статистиків та інших осіб у Змаганнях.

• Регламент Змагань – нормативний документ ФБУ, який визначає умови проведення конкретного Змагання та включає в себе: цілі, завдання, організацію та керівництво, терміни, місце, учасників, програму, безпеку та підготовку місць проведення Змагань, умови визначення переможців і призерів, їх нагородження, умови фінансування, порядок подання заявок на участь та інші умови.

• Санкції (спортивні санкції, дисциплінарні покарання, штрафи) - міри відповідальності за порушення учасниками Змагань чинних Регламенту, Правил проведення, інших нормативних документів та рішень ФІБА і ФБУ.

• Сертифікат ADEL – документ, що підтверджує антидопінгову освіту та навчання (освітній антидопінговий онлайн-курс ADEL), який повинен пройти кожний учасник Змагань (спортсмен, тренер, особа, що супроводжує команду).

• Спортивна споруда - інженерно-будівельний об'єкт, що включає ігровий майданчик і трибуни для глядачів та відповідає Офіційним Правилам баскетболу і положенням чинних Правил проведення.

• Спортивний сезон - сукупність всіх ігор Змагань ФБУ у термін з 01 вересня по 31 серпня.

• Спортсмен (гравець) - фізична особа, що систематично займається баскетболом і бере участь в Змаганнях.

• Суддя, суддя за секретарським столом, статистик, спостерігач суддівства - фізичні особи, які мають ліцензії ФБУ і виконують свої обов'язки у відповідності до Офіційних Правил баскетболу та чинних Правил проведення.

• Технічна заявка на гру/матч - список гравців із зазначенням прізвища та імені, року народження, ігрового номера, а також прізвища та імені тренера, помічника тренера, супроводжуючих осіб, із зазначенням функції, виконуваної на конкретному матчі.

• Трансляція - формування аудіо- та/або відеосигналу з матчу Змагань, його передача в ефір з метою його поширення для загального відома, наземними передавачами, з супутника або по кабелю в формі теле- і радіопрограм, що приймаються населенням, а також через всесвітню мережу Інтернет або по каналах мобільного зв'язку, які здійснюються в режимі реального часу (в прямому ефірі), або із затримкою, або в запису.

• Тренер – фізична особа, яка професійне здійснює навчально-тренувальну діяльність, спрямовану на виховання, навчання і вдосконалення майстерності баскетболістів, а також здійснює керівництво командою в ході проведення Змагань.

• Учасники Змагань – фізичні особи, які приймають участь в іграх Змагань: гравці, тренери, помічники тренера, медичний персонал, судді, делегати ФБУ, судді за секретарським столом, інші особи, участь яких є обов'язковою у відповідності до Офіційних Правил баскетболу і чинних Правил проведення.

• ФІБА - Міжнародна Федерація баскетболу, визнана Міжнародним Олімпійським Комітетом і яка є членом Генеральної Асоціації міжнародних спортивних федерацій.

Всі терміни і визначення, передбачені текстом цих Правил проведення, можуть використовуватися як в однині, так і в множині, без шкоди для їх значення.

Всі терміни та визначення Правил проведення сформульовані лише для зручності і не можуть вплинути на юридичну значимість окремих положень Правил проведення.

ГЛАВА І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Керування організацією та проведенням Чемпіонату та Кубку України

1.1. Загальне керування організацією та проведенням Чемпіонату та Кубку України здійснюється Федерацією баскетболу України (далі за текстом – ФБУ).
Безпосереднє проведення змагань покладено на Департамент організації та проведення змагань ФБУ (далі – Департамент), обласні (міські) федерації баскетболу, організації/клуби, на базах яких відбуваються змагання.

1.2. **Реквізити Федерації баскетболу України**
Найменування: Громадська спілка «Федерація баскетболу України»

Фактична адреса:
Вулиця Академіка Шалімова, 11-В, ГС «Федерація Баскетболу України», 3-й поверх, Палац спорту «Венето», м. Київ, 03124
Адреса «Нової пошти:
відділення № 245, м. Київ, з доставкою в офіс для _____

Приймальня ФБУ	(095) 501 08 00
Електронна пошта:	info@ukrbasket.net
Сайт	fbu.ua

Юридична адреса:
01601, м. Київ, вул. Еспланадна, 42
Неприбуткова організація
Не платник ПДВ
Загальна система оподаткування

Стаття 2. Загальні положення проведення Чемпіонату та Кубку України

2.1. Чемпіонат та Кубок України серед чоловічих команд (далі – Змагання) проводяться відповідно до «Регламенту проведення XXXVI Чемпіонату України з баскетболу серед жіночих команд сезону 2026/2027 рр.» (далі – Регламент), «Правил проведення XXXVI Чемпіонату та Кубку України з баскетболу серед жіночих команд сезону 2026/2027 рр.» (далі – Правила проведення), додатків до них, котрі є невід'ємною частиною до цих Правил проведення, «Офіційних Правил баскетболу» та інтерпретацій до них ФІБА, а також рішень ФБУ.

2.2. Правила проведення Змагань, а також усі додатки до Правил проведення, узгоджують та затверджують на засіданні Виконавчого комітету ФБУ, і вони можуть бути змінені та доповнені в будь-який час на підставі рішення Виконавчого комітету ФБУ, а в окремих випадках, на підставі рішення Департаменту.

2.3. Усі учасники Змагань автоматично визнають зобов'язання щодо безумовного, чіткого, належного дотримання положень і вимог чинних Правил проведення, та виконання рішень ФБУ, Департаменту, Директорату.

2.4. Всі положення та вимоги чинних Правил проведення автоматично поширюються на учасників Чемпіонату України з баскетболу, Кубку України, Матчу Зірок, Чемпіонату України з баскетболу серед молодіжних, студентських команд, змагань серед аматорських команд та інших змагань, що проводяться ФБУ та які проводяться під егідою ФБУ (далі - Змагання).

Стаття 3. Права та обов'язки Департаменту організації та проведення змагань ФБУ і Директорату чемпіонату

3.1. **Департамент** організації та проведення Змагань (далі – Департамент) є робочим органом ФБУ, який здійснює організацію, проведення, оперативне керування і контроль за дотриманням всіма учасниками вимог та положень Регламентів та Правил проведення, рішень ФБУ, Департаменту, Директорату, а у разі їх порушень застосовує відповідні санкції відповідно до Правил проведення та Дисциплінарних правил ФБУ.

3.1.1. Департамент є робочим органом ФБУ, який здійснює реєстрацію команд Клубів, інших команд для участі у Змаганнях, що проводяться ФБУ або під її егідою.

3.1.2. Департамент має право приймати рішення щодо зміни системи проведення, призупинення та продовження Чемпіонату та Кубку України, інших змагань ФБУ.

3.1.3. Функції Департаменту, зазначені в ст. 3, може виконувати особа, призначена Генеральним секретарем ФБУ відповідальною за проведення Чемпіонату України (Чемпіонату України, Кубку України, інших змагань ФБУ).

3.2. **Директорат** Змагань ФБУ (далі – Директорат) – колегіальний орган ФБУ, що розглядає протести, звернення та листи, скарги учасників змагань, випадки порушень ними Правил проведення, рішень Департаменту та ФБУ, застосовує дисциплінарні санкції до учасників змагань відповідно до Правил проведення та Дисциплінарного кодексу ФБУ. При виникненні ситуацій, рішення щодо яких неможливо прийняти на підставі положень чинних Правил проведення, Дисциплінарного кодексу ФБУ, Директорат має право ухвалити по них рішення, виходячи із загальних принципів та положень «Офіційних Правил баскетболу», документів ФБУ, ФІБА, норм чинного законодавства України, застосовувати аналогію.

3.3. У випадку порушень положень Правил проведення, Дисциплінарного кодексу ФБУ, рішень ФБУ та Департаменту, санкція яких передбачає визначене покарання, рішення приймає Департамент, або призначена Генеральним секретарем ФБУ особа, уповноважена приймати рішення щодо застосування санкцій.

У випадку порушень положень Правил проведення, Дисциплінарного кодексу ФБУ, рішень ФБУ та Департаменту, санкція яких передбачає різний ступінь покарання (від меншого до більшого), рішення приймає Директорат.

Стаття 4. Права ФБУ

4.1. Федерація баскетболу України володіє усією сукупністю прав, передбачених чинним законодавством України та регламентними документами ФБУ, ФІБА, що випливають у зв'язку з організацією та проведенням офіційних міжнародних змагань на території України, національних та інших змагань, які проводить ФБУ, або за участю її членів.

4.2. ФБУ може залучати третіх осіб для допомоги у виконанні частини власних функцій. ФБУ має право делегувати третім особам повноваження з реалізації маркетингових прав, що пов'язані з проведенням Змагань.

4.3. ФБУ має право:

4.3.1. Затверджувати ігрове обладнання, яке використовується під час Змагань. Розміщувати в центральному колі ігрового майданчика офіційну емблему Змагань, брендувати два півкола штрафного кидка, візуальну рекламу на ігрових майданчиках, аудіорекламу в залах, рекламу на формі гравців, рекламу / анонси офіційних заходів Змагань на Інтернетсайтах, в трансляціях телевізійних мовників та інших засобах масової інформації.

4.3.2. На використання за узгодженням із Клубом логотипу, символу та назви Клубу,

зображення гравців для цілей, спрямованих на популяризацію Змагань в Україні.
4.3.3. На розробку логотипів, виробництво та реалізацію сувенірної продукції Чемпіонату та Кубку, інших змагань ФБУ.
ФБУ може делегувати це право співорганізатору фінальної частини Кубку України, інших змагань ФБУ.
4.3.4. На визначення офіційного м'яча Змагань.
4.3.5. На визначення мінімальної суми вартості квитків на домашні матчі Клубів.
4.3.6. На розміщення на головній сторінці офіційних сайтів Клубів, що беруть участь у Змаганнях, торгових знаків ФБУ із гіперпосиланням на сайт **fbu.ua**, а також на рекламне місце на головній сторінці.
4.3.7. Залучати для рекламних і PR акцій гравців збірних команд (а також кандидатів до збірних команд) в екіпіруванні збірної команди України.
4.3.8. Надавати ексклюзивні права Генеральному (Титульному) спонсорові Чемпіонату та/або Кубку України, інших змагань ФБУ, а також офіційним спонсорам.
Клуб повинен сприяти розміщенню рекламної продукції Генерального (Титульного) спонсора Чемпіонату та Кубку України, інших змагань ФБУ, в залі та ігровому майданчику відповідно до умов, що передбачені в Додатку № 8 до цих Правил.
Протягом сезону Клуб не може укладати партнерські та рекламні угоди з будь-якою особою, яка здійснює продаж товарів або надання послуг, які є аналогічними товарам та послугам, які продаються або надаються Генеральним (Титульним) спонсором.
4.3.9. Надавати виключні права на розміщення реклами під час проведення фінальної частини Кубку України, інших змагань або заходів ФБУ.
4.3.10. Надавати дозвіл на відеозйомку, телевізійні чи Інтернет-трансляції матчів Чемпіонату та Кубку України, інших змагань та заходів ФБУ, або забороняти їх.
4.3.11. На розміщення торгового знаку Генерального (Титульного) спонсора на ігровій формі клубів.
4.3.12. Має інші права, передбачені цими Правилами, іншими документами ФБУ, ФІБА.

Стаття 5. Права Клубу

Клуб має такі права:
5.1. На проведення домашніх матчів у спортивних спорудах, що відповідають вимогам чинних Правил проведення.

5.2. На реалізацію квитків на домашні матчі.

5.3. На використання рекламних поверхонь на формі гравців, в ігровому залі під час матчів Змагань, на сайті Клубу та у власній друкованій чи іншій продукції, крім рекламних поверхонь, права на які має ФБУ (ст. 4 чинних Правил проведення).

5.4. Укладати угоди з партнерами і спонсорами, крім тих, які суперечать вимогам ст. 4 чинних Правил проведення, самостійно розпоряджатися отриманими коштами.

ГЛАВА II. УЧАСНИКИ ЗМАГАНЬ

Стаття 6. Учасники змагань

6.1. Учасниками Змагань можуть бути команди, що належать Клубам.
Учасником Змагань може бути команда за наступних умов:
а) Клуб, якому належить команда, належним чином виконав всі вимоги щодо реєстрації для участі у Змаганні;
б) Клуб, якому належить команда, не має фінансових заборгованостей перед ФБУ.

6.2. Жодна юридична та/або фізична особа, та/або їх об’єднання у будь-якій формі,

прямо або опосередковано (через третіх осіб), не можуть володіти, керувати або здійснювати будь-який інший вплив (в т.ч. фінансовий – шляхом надання фінансової допомоги, підтримки тощо) більш як на один Клуб/команду в одному Дивізіоні (в одній лізі) змагання з баскетболу, що проводяться під егідою Федерації баскетболу України.

6.3. Відомості щодо реорганізації юридичної особи баскетбольного клубу або зміни керівництва баскетбольного клубу (внесення змін до складу керівного органу клубу) мають бути надіслані до ФБУ протягом доби з моменту прийняття відповідного рішення та протягом доби з моменту державної реєстрації.

6.4. Зміна власника юридичної особи баскетбольного клубу або внесення змін до складу членів/учасників юридичної особи має бути обов'язково погоджена ФБУ.

6.5. Невиконання вимог, передбачених пунктами 6.2–6.4 Правил проведення, а також не усунення юридичною особою вказаних порушень тягне за собою відповідальність юридичної особи як невиконання обов'язків Правил проведення.

6.6. Заборонено будь-яке об'єднання Клубів/команд, в т.ч. на договірних засадах, з одного Дивізіону (з однієї ліги) змагання з баскетболу. Клуби/команди можуть об'єднуватись, в т.ч. на договірних засадах (створювати фарм-клуби), лише за умов: а) вони грають в різних Дивізіонах (в різних лігах) змагань з баскетболу; б) вони представляють одну адміністративно-територіальну одиницю (місто, район, область) України; в) рішення про об'єднання прийняте до початку сезону з баскетболу (до 01 вересня).

6.7. Усі учасники Змагань повинні керуватися засадами чесного ділового партнерства, справедливості, неухильної поваги до суперників, суддів, глядачів, офіційних осіб та здійснювати всі необхідні заходи для виключення насильства й протиправних дій у спортивних спорудах.

Стаття 7. Клуб

7.1. Для участі у Змаганнях кожний Клуб має пройти відповідну реєстрацію та укласти договір з ФБУ (відповідно до встановленого зразка). Наявність реєстрації є обов'язковою умовою допущення Клубу до участі у Змаганнях.
Проведення та організація змагань ФБУ відбувається виключно з використанням цифрової платформи ФБУ Sportbox. Документообіг між Клубом та ФБУ, прийом заявок на участь у Змаганнях, реєстрація команди, гравців, тренерів, осіб, що супроводжують команду, сплата внесків відбуватиметься в особистому кабінеті Клубу на платформі Sportbox.

7.2. Для участі у Змаганнях Клуб зобов'язаний здійснити виплати всіх несплачених грошових внесків за попередній сезон (в т.ч. грошові внески, що передбачені дисциплінарними санкціями) та сплатити заявочні внески в розмірі та в термін, що передбачені статтею 58 «Обов'язкові грошові внески Клубу / організації» чинних Правил проведення.

7.3. Клуб, який до 01.09.2026 р. не сплатив заявочні внески та суми заборгованості, що пов'язані з участю у попередньому сезоні Змагань або у змаганнях ФІБА, може бути не допущений до участі у Змаганнях ФБУ наступного сезону.

7.4. Кожен Клуб, де зареєстрований гравець, повинен відпустити гравця у разі виклику останнього для участі у заходах збірної команди України з баскетболу в будь-якій віковій групі, в т.ч. з баскетболу 3х3, на весь період, що визначений для усіх

заходів збірних команд України, що внесені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів Мінмолодьспорту України та ФБУ на відповідний рік, у т.ч. на медичний огляд.

- Порядок та умови виклику гравця регулюються Главою 1 Внутрішніх положень ФІБА (Книга 3) та Положенням про статус баскетболіста ФБУ.
- До Клубу та/або ДЮСШ, який відмовився направити гравця до складу будь-якої зі збірних команд України або направив з порушенням умов виклику ФБУ (коли гравець невчасно прибув для проходження медичного обстеження або в розташування збірної команди з порушенням зазначеного у виклику терміну) Директоратом можуть бути застосовані санкції, що передбачені в Дисциплінарному кодексі ФБУ.

Санкції за невиконання або неналежне виконання вимог, передбачених цією статтею, застосовує Директорат.

7.5. Клуб та/або команда може бути виключений із числа учасників Змагань протягом сезону за грубі порушення чинних Правил проведення, в тому числі, але не виключно:
7.5.1. За невиконання/порушення Клубом положень та вимог, передбачених ст. 6, 7, 14, 15 чинних Правил проведення;
7.5.2. У разі, якщо Клуб допустив порушення положень, встановлених в гл. VI, VII, VIII чинних Правил проведення, коли такі порушення спричинили значні іміджеві, фінансові, інші втрати ФБУ;
7.5.3. У випадках порушень положень Додатку № 8 до цих Правил в порядку, передбаченому цими Правилами;
7.5.4. За відмову Клубу та/або команди від участі в іграх Змагання;
7.5.5. В інших випадках, передбачених цими Правилами проведення.
7.5.6. У разі вчинення Клубом/керівництвом Клубу/власником Клубу дій, несумісних з подальшою участю команди Клубу у Змаганнях (таке рішення приймається Виконавчим комітетом ФБУ).

7.6. Рішення про виключення Клубу та/або команди зі складу учасників Змагань приймає Департамент, окрім окремих випадків, передбачених цими Правилами.

7.7. У разі відмови Клубу та/або команди від участі у Змаганнях або виключення зі складу учасників Змагань, кошти, що були перераховані Клубом на користь ФБУ, Клубу не повертаються.

7.8. Місце виключеного Клубу та/або команди не може бути зайняте іншим Клубом та/або командою до закінчення поточного сезону Змагань.

7.9. Кожен Клуб Дивізіону «А» та Дивізіону «В» повинен мати у складі своїх команд медичного працівника (має бути присутнім на всіх іграх команди протягом сезону).

7.10. Клуб несе відповідальність за невиконання або неналежне виконання вимог та заходів, передбачених цими Правилами проведення та Додатками до них, а також рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

7.11. Організація та проведення змагань здійснюється із дотриманням Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».
Відповідальними за його виконання є керівник Клубу, делегат ФБУ, тренери команд та учасники Змагань.

7.12. Керівники Клубів повинні довести до відома гравців, тренерів, офіційних осіб Клубу та осіб, що супроводжують команду, правила та покарання, які застосовуються під час офіційних змагань ФІБА та ФБУ щодо боротьби з уживанням допінгу, положення

Правил проведення Змагань, і вимагати від гравців дотримуватися чинних правил у будь-якій ситуації та в будь-який час.

7.13. Кожен Клуб Дивізіону «А» (Суперліга, **чоловічі команди**) повинен мати у своїй структурі не менше ніж дві команди дівчат, що беруть участь у змаганнях Всеукраїнської Юнацької Баскетбольної Ліги (ВЮБЛ).

7.14. За порушення до Клубу можуть бути застосовані санкції згідно з цими Правилами, положеннями Дисциплінарного кодексу ФБУ, рішенням Виконавчого комітету ФБУ.

Стаття 8. Антидопінгові заходи

8.1. Учасники Змагань повинні неухильно дотримуватись вимог Закону України «Про антидопінговий контроль у спорті», Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті, Антидопінгових правил Національного антидопінгового центру, повинні бути відповідальними та обізнаними про те, що являє собою порушення антидопінгових правил, а також про речовини й методи, занесені в перелік заборонених речовин та методів.

8.2. Кожний учасник Змагань (спортсмен, що досяг 14-річчя, тренер, особа, що супроводжує команду), повинен пройти навчальний курс та отримати сертифікат антидопінгової освіти та навчання ADEL (Додаток № 11. Освітній антидопінговий онлайн-курс та відповідний сертифікат ADEL).

8.3. Антидопінгові заходи під час Змагань організовуються і проводяться відповідно до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті», Положення про Національний антидопінговий центр, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2002 №1063 (зі змінами), Антидопінгових правил Національного антидопінгового центру, затверджених Наказом НАДЦ від 22.12.2023 №204-ОС, Всесвітнього антидопінгового кодексу та відповідних Міжнародних стандартів ВАДА.

8.4. Відбір допінг-проб може проводитись під час усіх офіційних змагань та поширюється на всіх спортсменів, які приймають участь у Змаганнях.

8.5. Клуб здійснює заходи щодо запобігання участі осіб, відсторонених або тимчасово відсторонених від спортивної діяльності у зв'язку з порушенням антидопінгових правил. Зокрема, під час оформлення заявки на участь у Змаганнях та під час реєстрації учасників змагань у ФБУ, Клуб здійснює перевірку кожного з учасників на відсутність його у списках відсторонених чи тимчасово відсторонених на сайті НАДЦ, на сайті ФІБА та на сайті Міжнародного агентства з тестування. У випадку наявності інформації про відсторонення такої особи (спортсмени, тренери, лікарі, інший допоміжний персонал) не допускаються до участі у Змаганнях.

8.6. Клуб забезпечує:
- належні та сприятливі умови для проведення тестувань спортсменів, зокрема облаштовують пункт допінг-контролю, який відповідає вимогам Міжнародного стандарту з тестувань і розслідувань ВАДА;
- безперешкодний доступ офіцерів допінг-контролю та іншого персоналу з відбору допінг проб до пункту допінг-контролю, всіх приміщень та місць проведення змагань, де можуть перебувати спортсмени та їх допоміжний персонал, судді та представники організаторів;
- недопущення перешкоджання чи втручання в роботу офіцерів допінг контролю чи іншого персоналу з відбору допінг-проб під час процедури тестування спортсменів

(зокрема, під час повідомлення спортсменів про обрання їх для тестування, здійснення супроводження спортсменів до пункту допінг-контролю, здійснення процедур під час здачі спортсменом допінг-проби, документального оформлення процедури допінг-контролю, тощо).

8.7. ФБУ у найкоротший термін інформують НАДЦ про всі виявлені випадки можливих порушень антидопінгових правил (використання, зберігання, призначення, розповсюдження заборонених речовин, втручання в процедури допінг-контролю тощо).

8.8. У разі підозри або обвинувачення у порушенні антидопінгових правил обвинувачена особа повинна особисто прийняти рішення про продовження або тимчасове відсторонення від участі в Змаганнях, заходах чи інших подіях ФБУ.
За рішенням Департаменту, результати ігор, в яких брала участь обвинувачена особа, будуть анульовані (0:20) з дати виявлення порушень антидопінгових правил та до початку будь-якого періоду відсторонення.

Стаття 9. Допуск команди

9.1. У разі розширення кількості учасників Дивізіону «А», рішенням Виконавчого комітету ФБУ може бути розглянуте питання щодо допущення команди Дивізіону «В» за умови надання керівництвом/власником такого Клубу/команди, іншою особою, відповідальною за прийняття такого рішення, відповідних гарантій щодо неухильного виконання всіх вимог, передбачених для Клубу/команди, що реєструється для участі в Дивізіоні «А».

Стаття 10. Назва Клубу та/або команди

10.1. Назва команди Клубу обов'язково має вказувати на приналежність до юридичної особи команди (якщо в назві 2 та більше слів, перше слово має вказувати на приналежність до юридичної особи).

10.2. Клуб та/або команда може змінити свою назву в такий термін:
10.2.1. У строк до закінчення реєстрації Клубу та/або команди;
10.2.2. Протягом сезону в будь-який час, але тільки у виняткових випадках і з дозволу Департаменту.

10.3. У разі зміни найменування (в т.ч. внесення будь-яких змін до найменування) Клуб повинен письмово проінформувати Департамент протягом доби з моменту зміни найменування.
У разі, якщо зміна найменування пов'язана із укладенням або розривом угоди між юридичною особою Клубу з іншою організацією щодо здійснення спільної діяльності, обидві організації повинні письмово проінформувати Департамент про відповідне рішення протягом доби з моменту його прийняття.

10.4. У випадку співпраці двох юридичних осіб з метою організації та забезпечення участі однієї команди у Змаганнях (об'єднання, що передбачає використання подвійної назви команди у Змаганні) юридична особа, назва якої передує назві іншої юридичної особи в назві команди, є відповідальною за реєстрацію членів команди, сплату всіх передбачених чинними Правилами проведення внесків, а також за виконання всіх положень та вимог цих Правил проведення, регламентуючих документів та рішень ФБУ.

Стаття 11. Команда

11.1. Команда повинна заявити на учать у Змаганнях не менше ніж 12 гравців.

11.2. Чисельний склад команди при проведенні кожної гри Змагань повинен складати

не більше ніж 21 особу (з відповідною реєстрацією на платформі ФБУ Sportbox та сайті ФБУ кожної особи як учасника Змагань) - не більш ніж 12 (дванадцять гравців), 1 (один) тренер і 1 (один) помічник тренера, які включені в технічну заявку цієї гри, та не більш ніж 7 (сім) осіб, що супроводжують команду.
Тільки особи, зазначені в листі допуску, наданому Департаментом, мають право перебувати в зоні лави команди під час гри.
Команда повинна мати в наявності на кожну гру не менш ніж 10 гравців.

У разі порушення цієї вимоги Клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок за кожного гравця, якого не вистачає до кількості 10, у розмірі 300 (триста гривень).

11.3. Гравець, тренер, офіційна особа або особа, що супроводжує команду, який був дискваліфікований та повинен пропустити матч, не може бути внесеним в технічну заявку команди на гру і не має права перебувати в зоні лави команди під час гри. Тренер команди, що відбуває дискваліфікацію, та перебуває в ігровому залі або на балконі під час гри, не має права керувати командою, надавати команді голосові або інші інструкції тощо.

11.4. Виключення члена команди із заявки команди (гравця, тренера, офіційної особи та особи, що супроводжує команду) може здійснюватися в будь-який час протягом сезону. Для цього Клуб зобов'язаний протягом 3-х робочих днів у письмовій формі повідомити Департамент про виключення даної особи зі складу команди.

Стаття 12. Гравці
12.1. Кожен гравець Клубу повинен бути зареєстрованим у особистому кабінеті Клубу на платформі ФБУ Sportbox.

12.2. До гравця, що входить до списку розширеного складу будь-якої зі збірних команд України (списки кандидатів до збірних команд України в будь-якій віковій групі, в т.ч. з баскетболу 3х3) і який не прибув на виклик ФБУ на весь період, що визначений у виклику для усіх заходів збірних команд України, що внесені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів Мінмолодьспорту України та ФБУ на відповідний рік, у т.ч. на медичний огляд, або прибув з порушенням умов виклику, можуть бути застосовані санкції, що передбачені в Дисциплінарному кодексі ФБУ.
Санкції за невиконання або неналежне виконання вимог, передбачених цією статтею, застосовує Директорат.

12.3. Кожен зареєстрований в Клубі гравець отримує ліцензію гравця категорії «А» або категорії «В».
Ліцензія гравця категорії «А» надається гравцеві, який має українське громадянство, і, відповідно до Регламенту ФІБА, має право виступати за збірні команди України.
Ліцензія гравця категорії «В» надається гравцеві, який має іноземне або українське громадянство, але, відповідно до Регламенту ФІБА, не має права виступати за збірні команди України.
Однак, якщо гравець змінив громадянство і отримав громадянство України, проживає на території України не менше ніж останніх 5 (п'ять) років, зареєстрований в ФБУ як учасник Змагань, йому може бути надана ліцензія «А» за рішенням Департаменту.

12.4. У разі, якщо гравець змінює громадянство протягом сезону, але вже зареєстрований у цьому сезоні, то з новим громадянством він може бути заявлений тільки з початком наступного сезону.

12.5. У кожній грі у команді Дивізіону «А» на майданчику одночасно може бути не

більше 3-х гравців ліцензії «В».
Якщо під час гри з якихось причин на майданчику не може перебувати жодного гравця ліцензії «А» (п'ять фолів, травма, дискваліфікація та ін.), команда повинна грати втрьох.
В кожній грі Змагань команд Дивізіону «В» (Вища ліга) на майданчику може бути не більше 1-го (одного) гравця ліцензії «В».
Якщо під час гри команд Дивізіону «В» з якихось причин на майданчику не може перебувати жодного гравця ліцензії «А» (п'ять фолів, травма, дискваліфікація та ін.), команда програє гру через нестачу гравців та одержує у класифікації 1 очко.
За виконання цієї умови відповідає головний тренер команди.
Контроль за виконанням під час гри покладено на секретаря офіційного протоколу гри.

12.6. Покарання за порушення щодо кількості гравців ліцензії «В», що одночасно перебувають на майданчику, передбачене в Дисциплінарному кодексі ФБУ.
Санкції стосовно секретаря офіційного протоколу гри застосовуються Департаментом відповідно до ст. 68 чинних Правил проведення.

12.7. Протягом сезону в команді Дивізіону «А» та Дивізіону «В» можуть бути зареєстровані в сукупності максимум 24 гравця.
Всі гравці ліцензії «А» та ліцензії «В», що включені в заявку команди протягом сезону в зазначені терміни, входять до кількості 24-х зареєстрованих гравців Клубу.

12.8. Клуб має право на необмежену ротацію (заміну) гравця ліцензії «В». Ротація гравців ліцензії «В» закінчується 28 лютого включно (до 18:00).

12.9. До участі в Змаганнях допускаються гравці по 2012 р.н. включно.
До участі в кожній грі Змагань в технічній заявці допускаються не більше 5-ти гравців 2012 р.н..
Гравець 2012 р.н. допускається до ігор Змагань без обмежень ліг чемпіонату, але цей гравець може бути допущеним в поточному сезоні не більше ніж до 40 офіційних ігор сумарно (напр., 2012–10 ігор, + 2011–10 ігор + 2010-10 ігор + Вища ліга–10 ігор = 40 ігор).
У разі порушення цієї вимоги 41-а та наступні ігри для гравця 2012 р.н. будуть програні його командою «Позбавленням права» (в класифікації нуль очок). У даному випадку чемпіонат Молодіжної ліги до уваги не приймається.
Але якщо обидві команди Клубу грають в одному дивізіоні в одному турі в одній групі – гравець може грати тільки за одну команду свого Клубу.

12.10. Гравцю дозволяється перехід з Клубу Дивізіону «А», Дивізіону «В» до Клубу Дивізіону «А, Дивізіону «В»:
12.10.1. Після закінчення сезону – до початку наступного;
12.10.2. Один перехід від початку сезону по 31 грудня включно (до 18:00);
12.10.3. Один перехід з 02 січня по 28 лютого включно (до 18:00).

12.11. Перехід гравцю ліцензії «В» може бути тільки на загальних підставах у рамках термінів переходу із одного Клубу в інший (в терміни переходів, п. 12.9).

12.12. Заявка до складу команди гравця ліцензії «А» і гравця ліцензії «В», який не був зареєстрованим в поточному сезоні, дозволена протягом сезону і закінчується 28 лютого включно (до 18:00).

12.13. Заявка (перша реєстрація) до складу команди гравця ліцензії «А», який був зареєстрований в поточному сезоні в чемпіонаті ВЮБЛ, дозволена протягом сезону і

закінчується 31 березня включно (до 18:00).

12.14. Якщо Клуб у своїй структурі має команди в різних Дивізіонах, то протягом сезону перехід гравця, за умови реєстрації гравця у відповідному Дивізіоні, дозволено:
12.14.1. Із команди нижчого Дивізіону до команди вищого Дивізіону – без обмежень по 28 лютого включно (до 18:00);
12.14.2. Із команди вищого Дивізіону до команди нижчого Дивізіону – тільки в терміни переходів;
12.14.3. Якщо гравець Клубу, який заграв хоча б в одній грі вищого Дивізіону, у термін переходу переходить із команди вищого Дивізіону до команди нижчого Дивізіону, – цьому гравцеві не дозволено більше переходити уверх до команди вищого Дивізіону.

12.15. Гравцю 2007 р.н. і молодше дозволено у рамках свого Клубу переходити з однієї команди до іншої у будь-який час протягом сезону, але якщо обидві команди Клубу грають в одному турі в одній групі (в одному «баблі») - гравець може грати тільки за одну команду свого Клубу.

12.16. Під час змагань Кубку України за участі двох команд Клубу гравець 2007 р.н. і молодше може грати тільки за одну команду свого Клубу.
Якщо гравець 2007 р.н. і молодше грав в Кубку України у складі команди, яка припинила участь у змаганні, продовжувати участь у змаганні у складі іншої команди свого Клубу гравець може лише за умови, що цей гравець з початку сезону був зареєстрований та заграний в обох командах Клубу.

Стаття 13. Тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду

13.1. До участі в офіційних змаганнях з баскетболу в Україні, що проводяться під егідою ФБУ, допускаються тренери, які зареєстровані на платформі ФБУ Sportbox і мають тренерську ліцензію ФБУ відповідної категорії:
Ліцензія «PRO» - для тренерів команд Дивізіону «А», збірних команд України,
Ліцензія «А» - для тренерів команд Дивізіону «В», Молодіжної ліги,
Ліцензія «В» - для тренерів команд ВЮБЛ (Юнацька ліга).

13.2. Тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду (кожний учасник Змагань) повинні бути зареєстровані на платформі ФБУ Sportbox.

13.3. Офіційною підставою для реєстрації учасника Змагань є **Заявка** від Клубу, де в складі команди, крім гравців, заявлені:
13.3.1. Тренер та **обов'язково помічник(-и) тренера**;
13.3.2. Офіційна особа Клубу - особа, яка здійснює поточне керування Клубом, власники корпоративних прав в юридичній особі Клубу, член колегіального (Ради директорів, спостережної/наглядової ради, президії, тощо) або одноособового (президент, віце-президент, почесний президент) органу управління юридичною особою Клубу, начальник (керівник) команди Клубу, яка є учасником Змагань;
13.3.3. Особа, що супроводжує команду (делегат Клубу, перекладач, лікар, масажист, менеджер).

13.4. У складі кожної команди Дивізіону «А», Дивізіону «В» **обов'язково** повинно бути не менше одного помічника тренера.

13.5. Якщо тренер та/або помічник тренера зареєстрований (заявлений) в двох командах одного Клубу і ці команди зустрічаються між собою в іграх чемпіонату чи Кубку України,

тренер та/або помічник тренера отримує допуск до гри тільки в складі однієї команди.

13.6. Якщо тренер або помічник тренера зареєстрований (заявлений) у двох та більше командах Клубу будь-якої ліги чемпіонату, Кубку України або вікових групах ВЮБЛ, то ця обставина не враховується при складанні календаря змагань.

13.7. Тренер є відповідальним за виконання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» під час організації та проведення Змагань.

Стаття 14. Реєстрація

Для участі у Змаганнях Клуб зобов'язаний:

14.1. Подати **до Департаменту лист**, що підтверджує участь команд Клубу у Змаганнях, з назвою юридичної особи – власника/інвестора Клубу у термін:
Клуб команди Дивізіону «А» до 01 вересня,
Клуб команди Дивізіону «В» до 15 вересня.

14.2. **До Департаменту** в електронному вигляді:
Клуб команди Дивізіону «А» - до 15 вересня,
Клуб команди Дивізіону «В» - до 01 жовтня.
- сканкопію підписаного та скріпленого печаткою Клубу Договору між ФБУ та Клубом;
- сканкопію підписаної та скріпленої печаткою Клубу Ліцензійної угоди між ФБУ та Клубом з передачі медіаправ на трансляції матчів Клубу на ТБ та в мережі Інтернет;
- проект заявки команди;
- копію паспорту кожного нового гравця команди та офіційної особи;
- копію паспорту (ID-карти обидві сторони) кожного гравця у разі досягнення 14-річчя;
- копію першої та останньої сторінки контракту між Клубом та кожним гравцем, тренером;
- фотографію команди;
- фотографії (портретні) кожного гравця (в ігровій формі Клубу), тренера, особи, що супроводжує команду. Вимоги до фото: розмір: 600 на 800 пікселів, на нейтральному фоні (задній план), назва файлу - прізвище латиницею. У разі відсутності актуального фото гравця він може бути недопущений до гри (замінити застаріли фото);
- логотип Клубу та обласної/міської федерації баскетболу в цифровому форматі;
- коротку (1–2 аркуші) історію заснування, спортивних досягнень Клубу та команд(-и).

14.3. Завантажити в особистий електронний кабінет Клубу на офіційній платформі ФБУ Sportbox сканкопії документів, що необхідні для реєстрації (в т.ч. щодо всіх гравців, тренерів, інших членів команди), та заповнити належним чином сторінку своєї команди у вказані нижче терміни:

Клуб команди Дивізіону «А» до 01 жовтня,
Клуб команди Дивізіону «В» до 10 жовтня –
- повний пакет документів гравця та/або іншого члена команди, що необхідні для реєстрації (заповнити профіль гравці та/або іншого члена своєї команди в електронному кабінеті;
- сертифікат антидопінгової освіти та навчання ADEL кожного гравця (що досяг 14-річчя), тренера, особи, що супроводжує команду. Без сертифікату ADEL учасник не допускається до змагань (Додаток № 11);
- копію полісу медичного страхування від нещасного випадку кожного гравця. Без договору добровільного страхування від нещасних випадків під час занять спортом спортсмена не допускають до участі в змаганнях;

- згоду на збір та обробку персональних даних кожного гравця (батьків/опікунів неповнолітнього гравця), тренера, офіційної особи, в т.ч. тих, хто має іноземне громадянство (для тих, хто не здавав в попередньому сезоні, та одноразово нову Згоду для кожного гравця, що досяг 18-річчя протягом сезону);
- фотографії (портретні) кожного гравця (в ігровій формі Клубу), тренера, особи, що супроводжує команду. Замінити застаріли фото;
- копію ліцензії тренера ФБУ, професійну біографію тренера (де працював, спортивні досягнення, вихованці, якщо є - звання, спортивний розряд);
- документи про спеціальну освіту головного тренера та його помічників, у т.ч. іноземного спеціаліста;
- документи про спеціальну освіту лікаря та масажиста команди;
- інформацію про першого тренера, перший Клуб/ДЮСШ кожного гравця команди (Додаток № 4);
- оформлену належним чином заявку команди (остаточний варіант);
- анкету з реквізитами Клубу та команди (Додаток № 3. Анкета Клубу та команди).
- акт прийому спортивної споруди та обладнання, підписаний представниками ФБУ та місцевої федерації баскетболу (Додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди);
- Акт оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття під час проведення Змагань;
- сканкопію угоди Клубу зі службами швидкої медичної допомоги на чергування до, під час та після закінчення усіх домашніх ігор Змагань;
- сканкопію угоди Клубу з охоронними фірмами, що мають відповідну ліцензію, про забезпечення громадського порядку та охорону учасників змагань, офіційних осіб і глядачів до, під час та після закінчення усіх домашніх ігор Змагань;
- сканкопію угоди Клубу зі службами пожежної безпеки про забезпечення пожежної безпеки учасників гри та глядачів під час та після закінчення гри.

Стаття 15. Заявка на участь у змаганнях

15.1. **Проєкт заявки** команди для участі у Змаганнях надсилається до Департаменту в електронному виді у термін:
Клуб команди Дивізіону «А» до 15 вересня,
Клуб команди Дивізіону «В» до 01 жовтня.

15.2. **Оригінал заявки** для участі у Змаганнях надсилається до Департаменту «Новою поштою» у термін:
Клуб команди Дивізіону «А» до 01 жовтня,
Клуб команди Дивізіону «В» до 10 жовтня.

15.3. Заявка команди на сезон оформлюється за формою, встановленою Правилами проведення (Додаток №1) (**друковані літери**).
У заявці треба вказати в **алфавітному** порядку прізвище, ім'я та по батькові, число, місяць і рік народження, ігровий номер, амплуа, зріст та вагу гравця, спортивне звання (Додаток № 1. Заявка на участь у Чемпіонаті/Кубку України з баскетболу).
Заявка повинна бути засвідчена відповідними обласним, міста Києва управлінням з фізичної культури та спорту, обласним, міста Києва осередком ФБУ, лікарем (обов'язкова дата медичного допуску з печаткою лікаря), який обслуговує команду, лікувально-фізкультурним диспансером або лікарем із спортивної медицини лікувального закладу за місцем знаходження команди.
Прізвище іноземного гравця, тренера в заявці повинно бути надруковане українською та англійською мовою (як у паспорті).

15.4. При заявці гравця, який був зареєстрований останнім разом в закордонній

федерації баскетболу, додатково потрібно завантажити на платформу ФБУ Sportbox та надіслати до Департаменту:

- лист-дозвіл на перехід від ФІБА;
- копію паспорту гравця;
- фотографію (портретну) гравця;
- квитанцію про сплату внеску до ФБУ за реєстрацію в ФІБА гравця з ліцензією «В».

15.5. Клуб, що має у своєму складі декілька команд, подає одночасно заявки на кожну команду.

Стаття 16. Заявка гравця протягом сезону

16.1. Повний пакет документів та фотографії (портретні) гравця та/або іншого члена команди, що необхідні для реєстрації, повинні бути завантажені Клубом на офіційну електронну платформу ФБУ Sportbox, а також надіслані до Департаменту не пізніше ніж за півтори години до початку наступної гри, або до закінчення кінцевого терміну заявок (терміну переходів).

У разі відсутності актуального фото гравця на сайті ФБУ він може бути не допущений до гри.

Стаття 17. Документи, що надають Клубу після реєстрації

Після реєстрації як учасника Змагань Клуб отримає наступні документи:

17.1. Договір між Клубом та ФБУ з підписами (екземпляр Клубу).

17.2. Календар змагань.

17.3. Лист допуску гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду.

ГЛАВА III. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ. ОБОВ'ЯЗКИ КЛУБУ

Стаття 18. Відповідальність Клубу при проведенні ігор

18.1. Клуб, що бере участь у Змаганнях, зобов'язаний:

18.1.1. Дотримуватися положень Регламенту та чинних «Правил проведення XXXVI Чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд сезону 2026/2027 рр.», «Положення про статус баскетболіста ФБУ», Дисциплінарного кодексу ФБУ, виконувати рішення Виконавчого комітету ФБУ, Департаменту та Директорату;

18.1.2. Виконувати вимоги чинних Правил проведення, проявляти при цьому дисциплінованість, організованість, повагу у стосунках один з одним, до суддів, делегата ФБУ, глядачів, інших осіб;

18.1.3. Забезпечувати дотримання всіх прав ФБУ, зазначених у ст. 4 чинних Правил проведення, неухильно дотримуватись положень Додатку № 8 до цих Правил.

18.2. Клуб відповідає за поведінку гравців своєї команди, офіційних осіб Клубу та будь-якої іншої особи, що виконує свої функціональні обов'язки на грі від імені Клубу.

18.3. Офіційні особи Клубу не мають права втручатися у дії суддів, делегата ФБУ.

18.4. Клуб відповідає за будь-які порушення, що вчинені вболівальниками Клубу (як «організованими вболівальниками», так і «неорганізованими вболівальниками» у разі встановлення належності вболівальників до Клубу-гостю), до, під час і після закінчення матчу як у своїй домашній спортивній споруді (всередині чи біля неї), так і на виїзді у спортивній споруді, в якій проводяться ігри (всередині чи біля неї).

18.5. За незабезпечення належних умов проведення гри до Клубу застосовують

дисциплінарні санкції.

18.6. Клуб повинен призначити менеджера Клубу (представника команди-господаря), який буде відповідальним за виконання всіх вимог, передбачених для Клубу-господарю при проведенні гри.

18.7. Клуб та команда мають дотримуватися вимог, передбачених сценарієм заходу ФБУ, в т.ч. нагородження та ін., що затверджений Департаментом. Гравці, тренери, особи, що супроводжують команду, зобов'язані взяти участь у церемонії нагородження.

18.8. Вхід до суддівської роздягальні без запрошення суворо заборонений.

18.9. Клуб повинен використовувати всі наявні можливості, щоб узгодити будь-які питання, що пов'язані з організацією та проведенням Змагань.
Всі учасники гри повинні зробити все можливе для того, щоб гра відбулася.

18.10. Під час гри (починаючи з представлення команд і до закінчення часу гри) в зоні лави команди суворо заборонено використання будь-якого електронного пристрою, який отримує/передає будь-який тип сигналу, як в тренерських цілях, так і в особистих цілях членів команди і осіб, що супроводжують команду (крім менеджера Клубу-господаря майданчику). Мається на увазі такі електронні пристрої, зокрема, як мобільні телефони, планшети, смарт-годинники, комп'ютери, навушники, тощо.
Крім того, Клубам заборонено використовувати ці пристрої де-небудь за межами лави команди, а потім передавати інформацію гравцям, тренерському штабу або особам, що супроводжують команду, під час гри.

18.11. У разі порушення вимог статті 18 за кожного порушника **-** обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень.
У разі кожного повторного порушення вимог обов'язковий грошовий внесок подвоюється.
Крім того, до Клубу-порушника може бути застосована дисциплінарна санкція, що передбачена в Дисциплінарному кодексі ФБУ.

Стаття 19. Обов'язки Клубу-господаря стосовно Клубу-гостя

19.1. Клуб-господар, який приймає гру та/або тур (у форматі «бабл» та/або роз'їзного календаря), повинен:
19.1.1. Забезпечити (по можливості) команду/команди гостей автобусом (в т.ч. зустріч на вокзалі та відправлення на вокзал в місті, де проводиться гра, доставку в готель, на тренування, ігри та назад до готелю).

19.1.2. Надати команді/командам гостей окрему роздягальню, що охороняється, в належному санітарно-гігієнічному стані, і де повинні бути: душова з гарячим водопостачанням, туалет, вішалки для одягу, не менше 16 стільців, демонстраційна дошка з баскетбольним майданчиком та маркери для розбору гри. В роздягальні команди-гостя повинна підтримуватися температура не нижче +18°С.

19.1.3. Забезпечити команду / команди гостей ігровим залом для тренувань в належному санітарно-гігієнічному стані не менше 2-х разів протягом 24-х годин до часу початку гри: увечері напередодні матчу не пізніше 19:30 (не менше 90 хвилин) і ранком у день гри не раніше 09:00 (не менше 60 хвилин). У день гри тренування повинно пройти в ігровому залі, у якому відбудеться гра.
Під час тренувань команді гостей має бути надано 12 м'ячів аналогічних ігровому м'ячу.

Якщо команда-господар та команда гостей тренуються одночасно в різних залах, кількість м'ячів для тренування команди гостей не може бути меншою, ніж 6 м'ячів, аналогічних ігровому м'ячу.

19.1.4. Забезпечити команду/команди гостей ігровим залом в належному санітарно-гігієнічному стані для розминки перед грою не пізніше, ніж за 60 хвилин до початку гри.

19.1.5. Надати команді/командам-гостям негазовану мінеральну воду в кількості 14 пляшок по 1,0 літру на команду на кожну гру і на кожне тренування.

19.2. У разі, якщо у Клуба-гостя є обґрунтовані претензії в частині невиконання чинних Правил проведення Клубом-господарем, менеджер Клубу-господаря повинен вжити заходів щодо усунення порушень.

19.3. У разі порушення вимог статті 19 - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 2 000 (дві тисячі) гривень.
У разі повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 20. Обов'язки Клубу-господаря стосовно суддів, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, статистиків

20.1. Клуб-господар, який приймає гру та/або тур (у форматі «бабл» та/або роз'їзного календаря), повинен:
20.1.1. Забезпечити проживання в готелі суддів, делегата ФБУ. Готель має відповідати таким вимогам: мати категорію не нижче 3*; номер може бути одно- або двомісним, обладнаний кондиціонером (в холодний період року – системою опалення); в номері має бути гаряча вода та WI-FI Інтернет.
20.1.2. Сплатити витрати: відрядження суддів на ігровому майданчику та делегата ФБУ (проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, оплата добових із розрахунку кількості днів перебування суддів, делегата ФБУ в місті проведення ігор або харчування для іногородніх суддів, делегата ФБУ).

20.2. Якщо гра та/або тур (у форматі «бабл» та/або роз'їзного календаря) проводиться на майданчику, нейтральному для усіх команд-учасниць туру, витрати на відрядження суддів на ігровому майданчику та делегата ФБУ (проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, оплата добових із розрахунку кількості днів перебування суддів, делегата ФБУ в місті проведення ігор або харчування для іногородніх суддів, делегата ФБУ) та по роботі суддів на ігровому майданчику, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, судді-інформатора, статистиків, води для суддів, інші витрати (напр., оренда), оплачуються солідарно Клубом-господарем майданчику (в протоколі гри команда А) та Клубом-гостем (в протоколі гри команда В).
Якщо серед команд-учасниць учасниць туру на нейтральному майданчику є місцева команда, - вона отримує статус Клубу-господаря гри/туру і оплачує витрати на відрядження суддів на ігровому майданчику та делегата ФБУ (проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, оплата добових із розрахунку кількості днів перебування суддів, делегата ФБУ в місті проведення ігор або харчування для іногородніх суддів, делегата ФБУ), води для суддів, інші витрати (напр., оренда).
Якщо серед команд-учасниць учасниць туру на нейтральному майданчику є декілька місцевих команд, - вони отримують солідарний статус Клубу-господаря гри/туру і солідарно оплачують витрати на відрядження суддів на ігровому майданчику та делегата ФБУ (проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, оплата добових із

розрахунку кількості днів перебування суддів, делегата ФБУ в місті проведення ігор або харчування для іногородніх суддів, делегата ФБУ), води для суддів, інші витрати (напр., оренда).

20.3. Витрати по роботі суддів на ігровому майданчику, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, судді-інформатора, статистиків, оплачуються
а) якщо гра проводиться в форматі роз'їзного календаря - Клубом-господарем, який приймає гру/ігри,
б) якщо гра проводиться в форматі «бабл» - солідарно Клубом-господарем майданчику (в протоколі гри команда А) та Клубом-гостем (в протоколі гри команда Б).

20.4. Контроль та забезпечення оплати роботи суддів на ігровому майданчику, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, судді-інформатора, статистиків покладені на делегата ФБУ.
Розрахунок за роботу суддів на ігровому майданчику, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, судді-інформатора, статистиків має бути здійснений не пізніше ніж за одну годину до початку гри через делегата ФБУ.

20.5. У разі неявки команди на гру та оформлення протоколу матчу «Позбавленням права» суддям, делегату ФБУ, суддям за секретарським столом, судді-інформатору, статистикам, медичному працівнику оплату проводять, як за зіграний матч.
У разі, коли Клуб повідомляє Департамент про неможливість приїзду команди на календарну гру не пізніше ніж за 36 годин до початку гри з причин, об'єктивність та поважність яких встановлена Департаментом, оплату як за зіграну гру суддям, делегату ФБУ, суддям за секретарським столом, судді-інформатору, статистикам, спостерігачу суддівства не проводять.

20.6. Клуб-господар, який приймає гру та/або тур (у форматі «бабл» та/або роз'їзного календаря), повинен:
20.6.1. Надати окреме приміщення для суддів в належному санітарно-гігієнічному стані, що охороняється. У ньому повинні бути: душова з гарячим водопостачанням, туалет, вішалки (мінімум 3), рушники для лазні (мінімум 3), шафа для одягу, стіл, стільці (мінімум 3), демонстраційна дошка з баскетбольним майданчиком та маркери для підготовки/розбору гри, негазована мінеральна вода в кількості 3 пляшки по 1.5 літру на одну гру.
20.6.2. Надати для суддів за секретарським столом окреме суддівське приміщення в належному санітарно-гігієнічному стані, що охороняється. У ньому повинні бути: туалет, вішалки, шафа для одягу, стіл, стільці, дзеркало.
20.6.3. Забезпечити суддів за секретарським столом, в т.ч. суддю-інформатора, статистиків, єдиною уніформою, усім необхідним обладнанням, в т.ч. двома секундомірами та контрольним (шаховим) годинником, секретаря ноутбуком для ведення електронного протоколу, кольоровим принтером, сканером для відправки офіційного протоколу та протоколу статистики гри, статистиків ноутбуком для ведення онлайн статистики під час гри, принтером, та, за можливості, ноутбуком (діагональ не менше 15"), на якому повинна йти трансляція даної гри в режимі реального часу (online) на YouTube каналі ФБУ, для перегляду суддями спірних епізодів, мінеральною негазованою водою в кількості 12 пляшок по 0,5 літра на одну гру, в т.ч. для суддів під час гри.
Вимоги до ноутбуків для забезпечення оптимального функціонування статистичної програми під час роботи статистиків наведено у Додатку № 7.

20.7. У разі порушення вимог статті 20 - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 2 000 (дві тисячі) гривень.
У разі повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 21. Вимоги до Клубу-господаря стосовно гри

Клуб-господар, який приймає гру та/або тур (у форматі «бабл» та/або роз'їзного календаря), зобов'язаний:

21.1. Забезпечити за 60 хвилин до початку гри наявність спортивного спорядження та технічного обладнання в ігровому залі в робочому стані (здійснити прогін роботи обладнання) і його відповідність вимогам «Офіційних Правил баскетболу», додатку «Офіційних Правил баскетболу», додатку «Баскетбольне обладнання» і чинних Правил проведення.

21.2. Забезпечити наявність суддів за секретарським столом, що мають відповідні ліцензії учасників Змагань.
До складу секретарської бригади (суддів за секретарським столом) входять:
– секретар офіційного протоколу,
– секундометрист,
– оператор часу кидка,
– помічник секретаря (надалі - оператор табло),
– суддя-інформатор (дозволяється без судді-інформатора, якщо гра проводиться без глядачів),
– фахівці з ведення баскетбольної статистики (надалі – статистики) – три особи, які працюють з комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням.
Рекомендовано працювати мінімум одному статистику з трьох, який має досвід роботи не менше двох років на офіційних іграх Змагань.
У разі форс-мажорних обставин група статистиків може складатися з двох осіб та формуватися з одного та/або двох досвідчених статистиків і одного статистика без досвіду роботи та/або без ліцензії статистика ФБУ з письмового дозволу (на електронну адресу або месенджер «Viber», «Whatsapp», «Telegram» та ін.) технічного спеціаліста ФБУ, відповідального за статистику.

21.3. Забезпечити не пізніше ніж за одну годину до початку гри наявність кольорового принтера та підключення комп'ютера, на якому під час кожної гри секретар веде офіційний протокол гри, до виділеної лінії Інтернету для Інтернет-трансляції у режимі реального часу (online) і оперативної передачі протоколу після гри до Департаменту не пізніше 30 хвилин після закінчення матчу.

21.4. Забезпечити не пізніше ніж за одну годину до початку гри наявність принтера та підключення комп'ютера, на якому під час гри ведуть статистику, до виділеної лінії Інтернету для Інтернет-трансляції у режимі реального часу (online) і оперативної передачі статистики після гри на офіційний сайт Змагань не пізніше 30 хвилин після закінчення матчу, використовуючи програму, що затверджена ФБУ.
Місце проведення гри має бути забезпечене постійним стабільним Інтернет-з'єднанням з мінімальною швидкістю передачі даних не менш ніж **0,256 Мб/с** та прийому даних не менш ніж **5,0 Мб/с.**
Крім того, Клуб повинен мати додаткове Інтернет підключення у випадку, якщо основний зв'язок буде перерваний більше ніж на 2 хвилини.

21.5. Під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліга) забезпечити функціонування системи негайного відеоперегляду для суддів (Instant Replay System – IRS, далі -

система IRS) та роботу фахівця, який відповідає за обладнання і обслуговування системи IRS, виконувати вимоги ст. 36 та Інструкції ФБУ з використання системи негайного відеоперегляду IRS (Додаток № 9) (за умови забезпечення Клубу системою IRS від ФБУ).
Фахівець IRS та бригада статистиків під час гри повинні розташовуватися поруч.

21.6. Надати сканер секретарю офіційного протоколу для відправки сканкопії офіційного протоколу та протоколу статистики гри до Департаменту протягом 30 хвилин після закінчення гри.

21.7. Забезпечити наявність в ігровому залі Державного Прапору України з дотриманням вимог шанобливого ставлення до нього та символіки організатора змагань. Кожна гра розпочинається хвилиною мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України та виконанням Державного Гімну України.

21.8. У разі порушення вимог статті 21.1-21.7 у кожному випадку - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень.
У разі повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

21.9. Забезпечити роботу медичного персоналу в ігровому залі під час проведення гри/ігор (див. ст. 27 чинних Правил проведення).

21.10. Надати необхідний інвентар і допоміжний персонал для протирання майданчика під час проведення гри/ігор (див. ст. 28 чинних Правил проведення).

21.11. Виконувати вимоги щодо відеозапису та Інтернет-трансляції гри/ігор, інформаційно-статистичного забезпечення, проведення прес-конференції (див. ст. 32, 33, 34 чинних Правил проведення).

21.12. Чітко виконувати вимоги по наданню рекламних, спонсорських і технічних послуг (див. Додаток № 8).
У разі невиконання або неналежного виконання Клубом-господарем встановлених ФБУ та зазначених у Додатку № 8 до цих Правил вимог щодо розміщення рекламних, інформаційних матеріалів спонсорів і партнерів ФБУ в ігровому залі під час матчу, а також при організації телевізійної або Інтернет- трансляції, до Клубу-господаря може бути застосована дисциплінарна санкція, що передбачена в Дисциплінарному кодексі ФБУ.

21.13. Виконувати вимоги щодо забезпечення безпеки гри/ігор (див. ст. 43, 44 чинних Правил проведення).

21.14. Клуби-учасники Чемпіонату України (Дивізіону «А» (Суперліга) та Кубку України повинні приєднатися до єдиної електронної системи продажу квитків ФБУ.
Для клубу Дивізіону «А» (Суперліга) на домашньому матчі обов'язкова наявність для глядачів квитків з посадковим номером.
Для клубу Дивізіону «В» (Вища ліга) на домашньому матчі обов'язкова наявність для глядачів квитків з посадковим номером або вхідних квитків.
Вартість квитків має бути встановлена на рівні: для клубу Дивізіону «А» (Суперліга) - не менше 30 (тридцяти) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вища ліга) – не менше 20 (двадцяти) гривень.
У разі відсутності продажу квитків обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліга) - 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вища ліга) - 500 (п'ятсот) гривень.

21.15. Клуб повинен вести активну роботу із залучення глядачів на матчі своєї команди. Крім того, бажано вести активне формування осередку вболівальників із осіб з обмеженими можливостями.

Стаття 22. Обов'язки Клубу-гостя

22.1. Клуб-гість зобов'язаний не пізніше, ніж за сім днів до прибуття, повідомити Клубу-господарю дату, годину та місце прибуття, чисельність делегації, та попередньо погодити час тренувань.

22.2. Клуб-гість повинен дбайливо ставитися до майна спортивної споруди та майна Клубу-господаря (обладнання, роздягальні, рекламні стенди, будь-яке інше майно).
У разі пошкодження командою гостей або організованими чи неорганізованими (за умови встановлення їх належності до Клубу-гостя) вболівальниками будь- якого майна, Клуб-гість буде покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

ГЛАВА IV. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОВЕДЕННЯ ІГОР

Стаття 23. Ігрові дні. Час початку гри.

23.1. Час початку ігор не може бути раніше 10:00 годин та пізніше 20:00 (виключення: форс-мажорні обставини, які викликали зупинку гри, повітряна тривога тощо).

23.2. Час початку ігор встановлюється Департаментом та узгоджується з Клубом-господарем туру / «баблу».
Департамент може змінити час початку гри у випадку запиту каналу-транслятора Змагань, наявності інших об'єктивних обставин.

23.3. Час початку гри не може бути змінений Клубом самостійно. Для зміни часу початку гри Клуб-господар повинен отримати відповідний дозвіл від Департаменту та повідомити про це всі зацікавлені сторони не пізніше ніж за 14 днів до гри.

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень.

У разі повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

23.4. Ігри останнього туру Змагань, результат яких може вплинути на турнірне становище команд, повинні починатися в один і той самий час та день, які визначає Департамент.

23.5. Гра повинна розпочатись в запланований час. Запізнення команди Клубу-гостя, наслідком чого можлива затримка початку гри, є неприпустимим.
23.5.1. Клуб-гість зобов'язаний завчасно передбачити та врахувати всі обставини, що можуть призвести до затримки при переїзді. Винятком можуть бути зміни та затримки в переїздах, спричинені несприятливими погодними умовами або іншими форс-мажорними обставинами (що мають бути документально підтверджені) за умови дотримання рекомендацій п. 23.5.2.
У такому разі делегат ФБУ (при відсутності делегата ФБУ – старший суддя) за узгодженням з Департаментом приймає рішення щодо можливості початку та проведення гри.
В будь-якому разі Клуб-гість повинен постійно інформувати Департамент і Клуб-господаря про проблеми, що виникли під час поїздки, а також повідомити дату та час передбачуваного прибуття.

У такій ситуації Клуб-господар повинен зробити все можливе, щоб гра відбулася навіть у разі затримки матчу на 24 години з моменту офіційно призначеного часу початку гри. У цьому разі делегат ФБУ (при відсутності делегата ФБУ – старший суддя) повинен визначити (за узгодженням з Департаментом) новий час початку гри.
23.5.2. З метою уникнути затримок, запізнень та неявки на гру, команді Клубу-гостя наполегливо рекомендовано спланувати прибуття до міста проведення гри щонайменше за 8 (вісім) годин до його початку. У протилежному випадку обставини затримки та запізнення команди Клубу-гостя можуть бути розцінені Департаментом як такі, що сталися через недотримання Клубом-гостем відповідних рекомендацій та халатне відношення Клубу-гостя до часу початку гри.
У разі запізнення команди Клубу-гостя без поважної причини, або запізнення з причин недотримання рекомендацій п. 24.5.2, що призводить до затримки початку гри, до Клубу-гостя Директоратом може бути застосовано санкцію згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

23.6. У разі, якщо в результаті затримки часу початку матчу або зриву проведення гри виникають претензії однієї зі сторін стосовно матеріальних витрат, такі претензії підлягають розгляду Департаментом. При виявленні навмисних дій із зриву гри, або халатного ставлення, що призвело до затримки початку матчу або його зриву, винній стороні можуть бути пред'явлені до оплати документи, що підтверджують витрати, а також накладені санкції згідно з чинними Правилами проведення, Дисциплінарним кодексом ФБУ.

23.7. В окремому випадку, що спричинений непередбачуваною ситуацією, і тільки за письмовим дозволом Департаменту, допускається початок гри раніше зазначеного часу.

23.8. З метою забезпечення належної участі команди у Змаганнях та дотримання встановленого календаря ігор Змагань, беручи до уваги ймовірність оголошення повітряної тривоги та, відповідно, збільшення часу на проведення гри, при плануванні логістики Клуби мають планувати від'їзд команди не раніше ніж через 5 годин після часу початку гри згідно з календарем Змагань.

Стаття 24. Перенесення дати гри

24.1. За рішенням Департаменту допускається перенесення гри на інший термін (день або час) у наступних випадках:
- якщо це пов'язано із телетрансляцією матчу на національному ТБ каналі;
- у зв'язку з виникненням непередбачених форс-мажорних обставин;
- з метою оптимізації календаря Змагання;
- у разі досягнення домовленості між обома Клубами з обов'язковим узгодженням з Департаментом та зазначенням нової дати гри.

24.2. Клуб, що є ініціатором перенесення дати гри, не пізніше ніж за 10 днів до її запланованого початку може звернутись до Департаменту з проханням щодо її перенесення за умови надання письмової згоди від Клуба-суперника щодо перенесення гри на нову дату, яка узгоджена між Клубами.

24.3. Остаточне рішення щодо перенесення дати гри залишається за Департаментом. Після одержання нової дати гри, що погоджена обома Клубами, Департамент не пізніше 3-х робочих днів письмово повідомляє Клубам своє остаточне рішення по даному питанню.

24.4. Гра, що перенесена, повинна відбутися не пізніше, ніж до початку наступного кола календаря змагань, у випадку останнього кола – до останнього туру.

Дата гри, що перенесена за ініціативою Департаменту, призначається Департаментом.

Стаття 25. Перенесення гри в інше місто або місце

25.1. Клуб проводить свої домашні ігри тільки в тому місті та у тій спортивній споруді, яку допущено Департаментом на підставі дозволу на проведення заходу обласною (міською) військовою адміністрацією та Акту прийому спортивної споруди для проведення Змагань.

У разі порушення (неотримання відповідного дозволу, або ненадання альтернативного залу з відповідним допуском та дозволом) Клуб-господар програє гру «Позбавленням права».

25.2. Якщо в день або перед початком гри виникають обставини, що унеможливлюють організацію та проведення гри (в т.ч. форс-мажор) в залі заявленої спортивної споруді:

25.2.1. Якщо гра ще не почалася і не має можливостей провести гру в цій спортивній споруді - гра повинна бути перенесена до залу іншої спортивної споруди.

25.2.2. Якщо гра почалась та була перервана:

а) продовжуємо грати після закінчення форс-мажорної обставини; б) гра продовжується в іншому залі в той же день.

В обох випадках час та рахунок гри продовжуються з місця зупинки.

Якщо гру зупинили і немає можливості продовжити гру в цей же день (немає іншого залу, від'їзд команди, інше) - призначають перегравання та гра переноситься на іншу дату в тому ж місті і починається з початку.

25.2.3. Якщо гра зупинена після її початку і немає можливості її продовжити в цей же день (в т.ч. з причин тривалої повітряної тривоги, від'їзду команди, інших об'єктивних причин) – призначається догравання гри. Час та рахунок гри продовжуються з місця зупинки.

25.2.4. Якщо одна з команд або обидві команди відмовляються від догравання або перегравання, команді або обом командам зараховується технічна поразка з рахунком 0:20 і 0 очок в класифікації (таблиці результатів).

25.2.5. Рішення про неможливість початку або продовження гри приймає делегат ФБУ за узгодженням з Департаментом (при відсутності делегата ФБУ – Департамент). Рішення про перенесення, догравання, перегравання гри приймає Департамент.

25.3. У разі настання обставин, що унеможливлюють організацію та проведення гри в залі раніше заявленої спортивної споруди, іншому залі тощо, та які спричинені військовою агресією росії проти України, застосовуються положення Безпекового протоколу.

Стаття 26. Під час гри: гравці, тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду

26.1. **Гравці.**

26.1.1. Логотип ФБУ розміром 5,0 х 6,5 см повинен бути розміщений у лівому верхньому куті над номером гравця попереду на майці та бути чітко видимим.

26.1.2. На майці кожного гравця команди повинна бути написана латиницею назва команди або міста (на майці спереду) та прізвище гравця (на майці ззаду).

26.1.3. Не дозволяється гравцю грати в майці із чужим прізвищем.

26.1.4. Під час представлення команд перед початком гри гравці повинні виходити в єдиній формі.

26.1.5. Гравці можуть носити тільки спортивну форму та екіпірування, яке відповідає

вимогам «Офіційних Правил баскетболу».

26.1.6. Команда повинна мати запасний комплект ігрової форми для заміни на випадок, якщо під час розминки або гри майка або шорти прийшли в непридатність (напр., забруднено в наслідок кровотечі).
Суддя має право вимагати замінити гравця, якщо за вимогою судді ігрову форму не замінили.

26.1.7. Під час проведення ігор у форматі «бабл» команди дотримуються вимог щодо ігрової форми, передбачених Офіційними Правилами баскетболу. Команди також можуть домовитись між собою щодо використання домашньої/виїзної ігрової форми під час календарної гри за умови обов'язкового узгодження з делегатом ФБУ або Департаментом.

26.1.8. Департамент має право протягом сезону прийняти рішення щодо ігрової форми (домашньої чи гостьової) у разі, коли зустрічаються команди зі схожим кольором ігрової форми.

26.1.9. У разі порушення вимог статті 26.1 - обов'язковий грошовий внесок за кожен випадок у кожній грі щодо кожного гравця у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» 1 000 (одна тисяча) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» 500 (п'ятсот) гривень.

26.2. **Тренер, помічник тренера та особи, що супроводжують команду.**
26.2.1. Тренер, помічник тренера, які внесені до протоколу, повинні бути присутніми на представленні команд перед початком гри.

26.2.2. Тренер і помічник тренера під час гри повинні бути офіційно одягнені в стилі «smart-casual» (для чоловіків обов'язковими є піджак та сорочка (або футболка).

26.3. Не пізніше, ніж за 40 хвилин до часу початку гри, зазначеного в розкладі, тренери обох команд або їх представники повинні передати секретарю гри лист допуску учасників Змагань від Департаменту та технічну заявку встановленої форми (Додаток № 2. Технічна заявка команди на гру) у 3-х екземплярах.

26.4. Максимальний склад команди на кожну гру - не більше ніж 12 (дванадцять гравців), тренер і помічник тренера, які включені в технічну заявку цієї гри, та не більше ніж 7 (сім) осіб, в т.ч. обов'язково медичний працівник, що супроводжують команду.
Тільки особи, що зазначені в листі допуску від Департаменту, мають право перебувати в зоні лави команди під час гри.

26.5. У разі порушення вимог статті 26.2 - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень.
У разі повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 27. Медичне забезпечення

27.1. Клуб-господар, який приймає гру/ігри та/або тур (у форматі «бабл» та/або роз'їзного календаря), повинен забезпечити обслуговування ігор кваліфікованим медичним персоналом (черговий лікар та/або машина швидкої медичної допомоги) з необхідними медикаментами в ігровому залі не пізніше ніж за 20 хвилин до початку гри та під час проведення гри.
У разі відсутності медичного персоналу Клуб-господар програє гру «Позбавленням права».
У разі запізнення на гру (пізніше 20 хвилин до початку гри) медичного персоналу,

відсутності необхідних медикаментів – Клуб–господар сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» 5 000 (п’ять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» 3 000 (три тисячі) гривень.
У разі повторного порушення обов’язковий грошовий внесок подвоюється.

27.2. Медичний персонал повинен перебувати в безпосередній близькості від ігрового майданчика, та повинен бути представлений Клубу-гостю, делегату ФБУ і старшому судді перед початком гри.

27.3. Витрати по медичному обслуговуванню оплачуються:
а) якщо гра проводиться в форматі роз’їзного календаря - Клубом-господарем, який приймає гру/ігри;
б) якщо гра проводиться в форматі «бабл» - Клубом-господарем, який приймає гру/ігри;
в) якщо гра проводиться на майданчику, нейтральному для усіх команд учасниць туру,
- солідарно Клубом-господарем майданчику (в протоколі гри команда А) та Клубом-гостем (в протоколі гри команда В);
г) якщо гра проводиться на майданчику, нейтральному для усіх команд учасниць туру, але серед команд-учасниць учасниць туру є місцева команда зі статусом Клубу-господаря гри/туру - вона оплачує витрати по медичному обслуговуванню, якщо декілька місцевих команд, - вони оплачують солідарно витрати по медичному обслуговуванню.
Розрахунок за роботу медичного персоналу має бути здійснений не пізніше ніж за одну годину до початку гри.

Стаття 28. Допоміжний персонал

28.1. Клуб-господар, який приймає гру/ігри та/або тур (у форматі «бабл» та/або роз’їзного календаря), повинен забезпечити присутність на грі допоміжного персоналу (не молодше 14 років) в кількості не менше 2-х осіб, щоб повертати м’яч, розносити протоколи статистики і витирати підлогу спеціальною (сухою) шваброю під час розминки та гри. Уніформа допоміжного персоналу повинна бути однаковою, відповідати температурним умовам в ігровому залі і відрізнятися кольором від форми команд та суддів.
У разі порушення - обов’язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» 2 000 (дві тисячі) гривень.
У разі повторного порушення обов’язковий грошовий внесок подвоюється.

28.2. Витрати по роботі допоміжного персоналу оплачуються:
а) якщо гра проводиться в форматі роз’їзного календаря - Клубом-господарем, який приймає гру/ігри;
б) якщо гра проводиться в форматі «бабл» - Клубом-господарем, який приймає гру/ігри;
в) якщо гра проводиться на майданчику, нейтральному для усіх команд учасниць туру,
- солідарно Клубом-господарем майданчику (в протоколі гри команда А) та Клубом-гостем (в протоколі гри команда В);
г) якщо гра проводиться на майданчику, нейтральному для усіх команд учасниць туру, але серед команд-учасниць учасниць туру є місцева команда зі статусом Клубу-господаря гри/туру - вона оплачує витрати по роботі допоміжного персоналу, якщо декілька місцевих команд, - вони оплачують солідарно витрати по роботі допоміжного персоналу.

Стаття 29. Група підтримки і «талісман» Клубу

29.1. Протягом ігрового часу група підтримки («чірлідери») та «талісман» клубу повинні перебувати на відстані не ближче 2-х метрів від ігрового майданчика, а також за рекламними щитами.
Групі підтримки («чірлідери») та «талісману» дозволяється виходити на майданчик тільки під час тайм-аутів або перерв у грі, та вони повинні звільняти майданчик, принаймні, за 10 секунд до поновлення гри.

29.2. У разі навмисного втручання в хід гри або порушення вимог статті 29 сплачується до ФБУ обов'язковий внесок за кожну гру у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 2 000 (дві тисячі) гривень. У разі повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 30. Використання музичних інструментів під час гри

30.1. Використання музичних інструментів (оркестру) під час гри дозволене тільки на трибуні або балконі, що розташовані на протилежному боці ігрового майданчика від секретарського стола та зони лав команд, при цьому трибуна для глядачів повинна бути не менше ніж з трьох рядів і розташована на відстані не ближче 3-х метрів від обмежувальної лінії ігрового майданчика.
У разі, коли в спортивній споруді немає трибуни для глядачів або балкону, використання музичних інструментів не дозволяється.

30.2. Заборонено використовувати музичне оформлення за допомогою апаратури, що посилює звук, в зоні лицьових ліній баскетбольного майданчика, секретарського стола і лав команд.

30.3. Дозволено використання музичного оформлення за допомогою апаратури, що посилює звук, тільки тоді, коли м'яч не перебуває в грі (тобто м'яч мертвий).

30.4. Заборонено використовувати інструменти, що створюють надмірний шумовий тиск та заглушають свистки суддів (напр., **дудки**, в т.ч. типу ***вувузел***, а також **барабани** закритого типу (тобто барабан, який з обох боків затягнутий мембраною, шкіряною або з пластику).
Барабан відкритого типу дозволяється.

30.4. У разі порушення вимог статті 30 сплачується до ФБУ обов'язковий грошовий внесок за кожну гру у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» 10 000 (десять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 8 000 (вісім тисяч) гривень.
У разі повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 31. Використання мікрофону під час гри

31.1. Інформування учасників гри та глядачів у спортивної споруді повинне здійснюватися кваліфікованим суддею-інформатором, який має ліцензію ФБУ.

31.2. Забороняється використання мікрофона судді-інформатора та мікрофона вболівальника, щоб підбадьорювати команди або збуджувати емоції глядачів та для інших цілей, коли м'яч перебуває у грі (тобто м'яч живий).

31.3. У разі проведення ігор без глядачів присутність судді-інформатора – за бажанням Клубу-господаря, але наявність мікрофону обов'язкова.

31.4. У разі порушення вимог статті 31 сплачується до ФБУ обов'язковий грошовий внесок в кожній грі у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 2 000 (дві тисячі) гривень.
У разі повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 32. Відеозапис та відеоонлайн трансляція гри

Клуб-господар, який приймає гру/ігри та/або тур (у форматі «бабл» та/або роз'їзного календаря), зобов'язаний:

32.1. Проводити онлайн-відеотрансляції всіх домашніх ігор Змагань відповідно до Додатку № 6.

Онлайн-відеотрансляція ігор команд Дивізіону «А» (Суперліга) має відбуватися через сервер ФБУ та з використанням трикамерної зйомки, системи відеоповторів та титрування.

Ігри команд Дивізіону «В» (Вищої ліги) мають супроводжуватися мінімум двокамерною трансляцією з системою відеоповторів та титруванням.

Під час трансляції ігор у Дивізіонах «А» та «В» обов'язкова робота коментатора.

32.2. Забезпечити якісну відеозйомку домашньої гри відповідно до Додатку № 6.

У разі інциденту до, під час та після гри відеооператор повинен знімати центр конфлікту (гравців, тренерів, глядачів обох команд).

У разі інциденту до, під час та після гри Клуб-господар на вимогу повинен надати відеозапис всієї гри до Департаменту.

32.3. Обов'язково оперативно обробити знятий відеоматеріал і викласти відеофайл необхідного формату та якості на ftp-сервер **http://media.fbu.kiev.ua/** відповідно додатку № 6, протягом 12-ти годин після завершення гри. За умов правильної роботи на майданчику Клубу сервера ФБУ відео матчу обробляється автоматично і з'являється на сервері протягом 30 хвилин після завершення гри.

32.4. Обов'язково викласти на ftp-сервер **http://media.fbu.kiev.ua/** відеозапис з камер(-и) системи IRS протягом доби після завершення гри, та зберігати відеозапис протягом сезону (до 30 травня).

У разі запиту Департаменту відео з систем IRS Клуб-господар має надати файли з усіх камер системи відеопереглядів протягом 24 годин після відповідного запиту.

32.5. Для Клубу команди Дивізіону «А» обов'язково, для Клубу команди Дивізіону «В» бажано на іграх першого етапу змагань і обов'язково на іграх стадії плей-оф зробити нарізку найкращих моментів домашньої гри хронометражем від 2.5 до 4.0 хвилин, у якій будуть результативні атаки обох команд учасниць матчу у приблизно рівній пропорції (допускається те, що кількість результативних атак команди переможця матчу буде дещо більшою у порівнянні з командою, яка поступилася, але не більше ніж у співвідношенні 2:1). Обов'язково в нарізці найкращих моментів мають бути кілька атак за участю найрезультативнішого гравця або вирішальний кидок матчу, якщо переможець визначився на останній хвилині гри. Також у відеоматеріалі мають бути емоційні моменти, як-то: реакція гравців на результативні дії, реакція вболівальників. Відео має з'явитися на ftp чемпіонату протягом 12-ти годин після завершення гри.

32.6. Надати клубу-гостю місце та умови для роботи відеооператора. Право на проведення відеозйомки під час гри мають обидва клуби - учасники матчу.

32.7. Клуб повинен сприяти проведенню зйомок для телевізійної програми ФБУ, в т.ч. надавати журналісту і оператору програми доступ до команди (вільний час) і окремих гравців, а також, на прохання редакції програми, відзняти необхідний додатковий телевізійний матеріал.

32.8. Клуби повинні забезпечити представникам телевізійних ЗМІ (журналіст, оператор) можливість вести зйомку з тих місць у залі, які не заважають проведенню телетрансляції (верхня точка всередині залу, нижня точка під кошиком, нижня точка

навпроти лави запасних) та самої гри. За необхідності треба зробити додаткові місця за вимогою каналу-транслятора або ФБУ.

32.9. За необхідністю, під час ігор команд Дивізіону «А» Клуб повинен забезпечити проведення медіа тайм-аутів тривалістю 60 секунд.
Контроль за використанням медіа тайм-аутів під час гри покладено на старшого суддю та секретаря офіційного протоколу матчу.

32.10. Детальні умови та вимоги до організації телевізійної трансляції наведено в службових інструкціях ФБУ відповідно до укладених з телеканалами договорів про трансляції ігор.

32.11. У разі порушення – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 7 000 (сім тисяч) гривень.
У разі повторного порушення клуб може бути виключений з числа учасників Змагань.

32.12. Витрати по трансляції оплачуються:
а) якщо гра проводиться в форматі роз'їзного календаря – Клубом-господарем, який приймає гру/ігри;

б) якщо гра проводиться в форматі туру («бабл») - Клубом-господарем, який приймає гру/ігри;
в) якщо гра проводиться на майданчику, нейтральному для усіх команд учасниць туру,
- солідарно Клубом-господарем майданчику (в протоколі гри команда А) та Клубом-гостем (в протоколі гри команда В);
г) якщо гра проводиться на майданчику, нейтральному для усіх команд учасниць туру, але серед команд-учасниць учасниць туру є місцева команда зі статусом Клубу-господаря гри / туру - вона оплачує витрати по трансляції, якщо декілька місцевих команд - вони оплачують солідарно витрати по трансляції.

Стаття 33. Інформаційне-статистичне забезпечення

33.1. Кожний Клуб повинен:
33.1.1. Мати свій веб-сайт та електронну адресу, також обов'язковою умовою є наявність власних сторінок команди в соціальних мережах Facebook та Instagram.
Без наявності власних сторінок команди в соціальних мережах Facebook та Instagram Клуб може бути позбавлений права участі в Змаганнях.
На всіх сторінках сайту повинно бути присутнє посилання на офіційний сайт ФБУ, розміщено код лічильника ФБУ. Крім того, на всіх сторінках сайту в видимій частині повинен бути розміщений рекламний банер 300х250. Коди знаходяться за цим посиланням: **https://fbu.ua/for-sites.**
Кожна обласна та міська федерація баскетболу має мати свій логотип. Разом з тим, у зображені такого логотипу обов'язковою вимогою є інтеграція Логотипу ФБУ.

33.1.2. На офіційному сайті Клубу мають системно виходити новини, що пов'язані з виступами команди, чемпіонатом та баскетбольною інформацією в цілому.

33.1.3. Систематично організовувати інтерв'ю з гравцями і тренером команди, проводити семінари, відкриті заняття, майстер-класи в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах, викладати ці матеріали на своєму офіційному сайті і надавати до сайту ФБУ як мінімум раз на два тижні.

33.1.4. При розповсюдженні клубами та осередками ФБУ анонсових матеріалів

(поліграфія, інтернет ресурси) анонсів подій (ігор, офіційних заходів, тощо) обов'язково використовувати логотип ФБУ.
Також обов'язковим є розміщення лототипу ФБУ на головній сторінці сайту Клубу з гіперпосиланням на сайт ФБУ fbu.ua.
На спортивних спорудах мають бути афіши та програмки, де розміщена графічна інформація ФБУ.

33.2. Клуб-господар, який приймає гру/ігри та/або тур (у форматі «бабл» та/або роз'їзного календаря), повинен забезпечити ведення офіційного протоколу гри та статистики в комп'ютерному варіанті, використовуючи для цього програми, що надає ФБУ, передавати статистичні дані онлайн на сайт ФБУ, мати ноутбуки та принтер для ведення офіційного протоколу гри та статистики, передавати протокол статистики представникам команд, що грають, після кожної чверті гри.
Вимоги до ноутбуків для забезпечення оптимального функціонування програм під час роботи секретаря офіційного протоколу і статистиків наведено у Додатку № 7.

33.3. У разі порушення вимог статей 33.1.2, 33.1.4, 33.2 сплачується обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожну гру у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 3 000 (три тисячі) гривень.
При кожному повторному порушенні обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

33.4. Детальні умови й вимоги до інформаційно-статистичного забезпечення наведено в службових інструкціях ФБУ і Додатку № 7, та вони є обов'язковими для виконання.

33.5. Витрати по роботі фотографа, оплачуються:

а) якщо гра проводиться в форматі роз'їзного календаря - Клубом-господарем, який приймає гру/ігри;
б) якщо гра проводиться в форматі туру («бабл») - Клубом-господарем, який приймає гру/ігри;
в) якщо гра проводиться на майданчику, нейтральному для усіх команд учасниць туру, - солідарно Клубом-господарем майданчику (в протоколі гри команда А) та Клубом-гостем (в протоколі команда В);
г) якщо гра проводиться на майданчику, нейтральному для усіх команд учасниць туру, але серед команд-учасниць учасниць туру є місцева команда зі статусом Клубу-господаря гри/туру - вона оплачує витрати по роботі фотографа, якщо декілька місцевих команд, - вони оплачують солідарно витрати по роботі фотографа.

Стаття 34. Пресконференція

34.1. Кожний Клуб повинен розмістити на своєму сайті умови акредитації журналістів на поточний сезон не пізніше ніж за 2 тижні до початку Змагань. Протягом сезону ФБУ має право проводити власну акредитацію на окремі ігри Змагань.

34.2. При проведенні ігор команд Дивізіону «А» (Суперліга) спортивна споруда повинна мати обладнанні місця для акредитованих журналістів.

34.3. Клуб-господар, який приймає гру/ігри та/або тур у форматі роз'їзного календаря та/або тур у форматі «бабл», повинен забезпечити організацію та проведення пресконференції після кожної гри змагань. Клуби-учасники гри мають забезпечити присутність на прес-конференції головного тренера та провідного гравця команди (лідера за статистичними показниками, або гравця, який зробив важливий внесок в командну гру). Першими на пресконференцію запрошуються представники команди гостя, другими – команди-господаря.

Клуб-господар має забезпечити передачу матеріалу (відео, аудіо, текст, фото) на ftp чемпіонату відповідно до вимог, що викладені у Додатку № 7 до чинних Правил проведення. Головні тренери/гравці зобов'язані давати інтерв'ю/відповідати на питання після закінчення гри представникам засобів масової інформації українською або англійською мовою. Клуб-господар, у разі необхідності, має забезпечити присутність перекладача англійської мови. Учасники пресконференції у своєму першому коментарі обов'язково мають надати аналіз звітної гри. Учасники пресконференції зобов'язані відповісти на усі поставлені питання пресслужб клубів та представників ЗМІ, лише після цього вони можуть полишити зону пресконференції.

34.4. Пресконференція повинна починатися не пізніше, ніж 20 хвилин після закінчення гри, і може проводитися як у спеціальному приміщенні, так і в ігровому залі. Клуб-господар повинен забезпечити належне освітлення та відсутність зайвого шуму.

34.5. Макет банеру для пресконференції надається Клубу ФБУ вже з урахуванням місць для спонсорів Змагань. Клуб має розмістити своїх партнерів на банері та роздрукувати його.

34.6. Пресконференції Дивізіону «А» (Суперліга) бажано проводити у прямому ефірі на YouTube каналі Клубу або ФБУ. На фінальному етапі чемпіонату пресконференції обов'язково проводити у прямому ефірі на YouTube каналі ФБУ.

34.7. У разі порушення вимог статті 34 за кожну гру за кожного члена команди Клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» 26 000 (двадцять шість тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» 13 000 (тринадцять тисяч) гривень.
При кожному повторному порушенні обов'язковий грошовий внесок подвоюють.

34.8. До початку, під час, та після завершення сезону представникам Клубу (офіційним особам, гравцям, тренерам, особам, що супроводжують команду, коментаторам домашніх ігор та іншим представникам) заборонені публічні висловлювання та повідомлення в засобах масової інформації та мережі Інтернет (в т.ч. в соціальних мережах), що зачіпають імідж і репутацію ФІБА, ФБУ, членів ФБУ, Клубів, честь, гідність, професійну і ділову репутацію гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду, суддів, делегатів ФБУ та інших осіб, а також заборонені висловлювання у будь-якій формі із використанням нецензурної лексики.
У разі порушення – покарання згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 35. Спортивна споруда

35.1. Порядок підготовки спортивних споруд та дотримання безпеки учасників і глядачів під час проведення змагань визначено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 р. № 2025 «Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів».

35.2. З метою забезпечити безпеку глядачів та учасників змагань спортивні змагання проводять тільки на спортивних спорудах, прийнятих до експлуатації державними комісіями, за наявності актів технічного обстеження придатності спортивної споруди для проведення заходу, та на підставі дозволу на проведення заходу місцевою військовою адміністрацією.

35.3. Ігри Змагань повинні проводитися на спортивних спорудах, які відповідають «Офіційним Правилам баскетболу», додатку «Баскетбольне обладнання», вимогам

Регламенту та чинних Правил проведення.

35.4. Допуск спортивної споруди до Змагань здійснює Департамент на підставі Акту прийому спортивної споруди та Акту оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття під час проведення Змагань;
Акт прийому спортивної споруди (далі - Акт) - документ, що містить відомості про спортивну споруду, результати контрольних вимірів і перевірки, зроблених представником ФБУ у процесі огляду спортивної споруди, та його оформлюють безпосередньо на об'єкті (Додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди).
Акт підписують такі особи:
- представник ФБУ, що проводив виміри і перевірку,
- керівник спортивної споруди,
- представник місцевої (обласної або міської) федерації баскетболу,
- офіційний представник Клубу.

35.5. Акт прийому спортивної споруди має бути завантажений на офіційну електронну платформу ФБУ Sportbox в особистому кабінеті Клубу. Оригінал Акту залишається у Клубі.

35.6. У разі, якщо виявлено невідповідність спортивного обладнання або спортивної споруди вимогам, Департамент направляє Клубу лист із зазначенням терміну, протягом якого Клуб зобов'язаний усунути виявлені невідповідності.
Якщо Клуб не вжив заходів щодо усунення невідповідності, що вказані в листі, Департамент має право накласти санкції щодо сумою обов'язкового грошового внеску, так і щодо місця проведення матчу (проведення гри на майданчику суперника або на нейтральному майданчику).

35.7. Усі витрати, пов'язані із проїздом, проживанням і харчуванням представника ФБУ, спрямовані на проведення заходів щодо допуску спортивної споруди, несе Клуб.

Стаття 36. Технічне обладнання

36.1. Ігровий майданчик, баскетбольні конструкції, щити, кошики, що мають у своєму складі кільця (з амортизаторами) та сітки, табло, ігровий годинник, годинник кидка, секундомір або придатний (видний) пристрій (але не ігровий годинник) для відліку часу тайм-аутів, стрілка володіння за чергою, два автоматичних, гучних звукових сигнали, що чітко відрізняються, повинні відповідати вимогам «Офіційних Правил баскетболу», додатку «Баскетбольне обладнання» і чинних Правил проведення.
У разі несправності обладнання до початку та/або під час гри, невідповідності обладнання до вимог, зазначених вище, – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 6 000 (шести тисячі) гривень до 40 000 (сорока тисяч) гривень.

36.2. Клуб-господар перед початком кожної гри в ігровому залі, де встановлена система негайного відеоперегляду **(Instant Replay System - IRS)** (далі – система IRS), зобов'язаний продемонструвати старшому судді матчу для його схвалення систему IRS та представити фахівця, який відповідає за обладнання та обслуговування системи:
36.2.1. Обладнання для відеопереглядів повинно знаходитися на секретарському столі поруч з групою статистиків або на окремому столі поруч.
36.2.2. Монітор для відеопереглядів повинен бути не менше 21 дюймів.
36.2.3. Усі камери системи IRS мають бути встановлені однаково на всіх аренах команд відповідно до Інструкції ФБУ з використання системи негайного відеоперегляду IRS під час ігор Змагань (Додаток № 9).
У разі порушення Інструкції ФБУ по використанню системи негайного відеоперегляду

IRS та/або якщо після перевірки до початку гри старшим суддею працездатності системи IRS**:** а) система IRS не запрацювала до початку або під час гри; б) система IRS працювала під час гри неналежним чином (або зовсім не запрацювала); в) відсутній фахівець, який відповідає за обладнання та обслуговування системи, або, на думку старшого судді, фахівець не має достатньої кваліфікації**,** - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 20 000 (двадцять тисяч) гривень.

36.3. **Освітлення** в ігровому залі повинно відповідати нормі щодо проведення спортивних змагань національного рівня (усі джерела світла повинні бути в робочому стані). Ігровий майданчик повинен бути рівномірно та достатньо освітленим (не менше 1700 люкс).
Під час розминки команд (не менше ніж за 60 хвилин до початку гри) освітленість повинна бути такою ж, як під час гри. Джерела світла повинні бути розташовані там, де вони не будуть заважати гравцям та суддям (джерела світла не повинні бути спрямовані в очі учасникам гри).
Під час гри заборонено використовувати світлові ефекти, світло від яких спрямоване на ігровий майданчик. Світлові ефекти дозволяється використовувати під час хвилинних перерв і перерв між чвертями гри.
Заборонено використання різновиду світлових лазерних вказівок, що заподіюють незручність для гравців під час гри.
У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі в розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» 10 000 (десять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

Стаття 37. Температура повітря в ігровому залі

37.1. Температура повітря в ігровому залі повинна бути не нижче +16,0˚С градусів і не вище +25,0˚С градусів.
У менеджера Клубу-господаря обов'язкова наявність в ігровому залі термометра у справному стані для визначення температури повітря.
У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожний ігровий день у розмірі 6 000 (шість тисяч) гривень.

Стаття 38. Баскетбольний щит

38.1. Кожний щит баскетбольної конструкції повинен бути обладнаний світловими пристроями по його периметру, які прикріплені до внутрішньої сторони щита і запалюються **червоним кольором** тільки тоді, коли лунає автоматичний сигнал ігрового годинника про закінчення чверті, а на дисплеї ігрового часу демонструються нулі (00). Світлові пристрої мають бути шириною принаймні 10 мм і покривати принаймні 90% периметра скляної поверхні щита.
Крім того, кожний щит повинен бути оснащений світловими пристроями по його верхньому краю, які прикріплені до внутрішньої сторони щита і які запалюються **жовтим кольором** тільки тоді, коли лунає сигнал годинника кидка. Світлові пристрої мають бути шириною принаймні 10 мм і розташовані безпосередньо нижче червоних пристроїв ігрового годинника.

38.2. У спортивній споруді повинен перебувати принаймні один запасний баскетбольний щит з кільцем і сіткою, а також у розпорядженні Клуба-господаря має бути все необхідне устаткування, інструменти, персонал для швидкої заміни (до тридцяти хвилин) ушкодженого обладнання.

38.3. У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі 6 500 (шість тисяч п'ятсот) гривень.

38.4. У разі відсутності запасного устаткування при необхідності його використання або у випадку заміни чи ремонту баскетбольного щита з кільцем і сіткою, Клубу-господарю зараховується поразка «Позбавленням права».

Стаття 39. М'яч

39.1. Ігри Змагань можуть проводитися лише офіційним м'ячом **Spalding**, який затверджений ФБУ перед початком сезону.

39.2. Не пізніше ніж за 20 хвилин до початку гри у розпорядження старшого судді для визначення ігрового м'яча Клуб-господар повинен надати два м'ячі, які не використовуються командами під час розминки перед грою, але якими вже грали.

39.3. У разі порушення вимог статті 39 – обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» 3 000 (три тисячі) гривень.

Стаття 40. Додаткові вимоги

40.1. В ігрових залах мають бути Державний Прапор України, прапори і символіка ФБУ, Клубу-господаря та Клубу-гостя. Розміщення прапорів в ігровому залі надано в Додатку № 8. Усі прапори повинні бути одного розміру. Розмір кожного прапору 120 см х 180 см, зображення на прапорі вертикальне. Клуб-гість повинен надати прапор свого Клубу менеджеру Клубу- господаря не пізніше ніж за 12 годин до початку гри.

40.2. Наявність мікрофона і динаміків в ігровому залі обов'язкова.

40.3. Прапори, рекламний щит «Федерація баскетболу України + логотип ФБУ» розміщують в ігровому залі таким чином, щоб вони потрапляли в об'єктив камер онлайн-трансляцій.

40.4. У разі порушення вимог статті 40 в кожній грі - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» 6 000 (шість тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» 3 000 (три тисячі) гривень.

ГЛАВА V. ПРОТЕСТ

Стаття 41. Процедура подання та розгляду протесту

41.1. Якщо під час Змагань команда вважає, що її права були утиснені рішенням судді, чи будь якою подією, або обставиною, що сталася протягом гри та підпадає під положення Офіційних Правил баскетболу (розділ «С - Процедура подання протесту»), команда може подати протест, зокрема у разі:

41.1.1 допущення помилки у веденні рахунку, відліку ігрового часу або часу кидка, яка не була виправлена суддями під час гри.

41.1.2. прийняття рішення про поразку команди позбавленням права, відміну гри, відкладення гри, нехтування гри, або рішення не грати гру.

41.1.3. допущення порушення діючих Правил проведення щодо допуску гравців.

41.2. Для того, щоб протест міг бути прийнятим, він повинен відповідати процедурі, що визначена розділом «С - Процедура подання протесту» «Офіційних Правил баскетболу»:

41.2.1. Капітан (КАП) цієї команди повинен не пізніше як через 15 хвилин після закінчення гри інформувати старшого суддю про те, що його команда протестує проти результату гри, та підписати протокол у графі «Підпис капітана у разі протесту».

41.2.2. Причини протесту повинні бути надані письмово не пізніше як через 1 (одну) годину після закінчення гри.
41.2.3. Офіційний представник Клубу повинен передати представникові ФБУ (делегату ФБУ, в окремому випадку – старшому судді), або протягом наступного робочого дня сплатити на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок (завдаток) у розмірі: для команди Дивізіону «А» 10 000 (десять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» 8 000 (вісім тисяч) гривень.

41.3. Після того, як письмовий опис причин протесту прийнятий, старший суддя та делегат ФБУ, якщо присутній, повинні протягом однієї години подати до Департаменту письмові рапорти з описанням інциденту, що призвів до протесту. Разом з протестом Клуб подає до Департаменту відеозапис гри. Департамент негайно (в разі відсутності такої можливості - в строк не пізніше одного робочого дня) передає Директорату протест, відеозапис гри, рапорт старшого судді та, у разі необхідності, делегата ФБУ, «Звіт про суддівство» спостерігача суддівства гри, на результат якої поданий протест.

41.4. Директорат може зробити запит про надання будь яких матеріалів, які він вважає необхідними у процедурі розгляду протесту, і винести рішення щодо протесту так швидко, як це можливо. Директорат може використовувати будь-які надійні свідчення і приймати щодо цього будь-які рішення, які вважає за потрібне, включно з перегравання гри частково або всієї гри. Директорат не може приймати рішення змінити результат гри, якщо тільки нема ясних і незаперечних доказів того, що, якби на ситуацію не вплинула помилка, яка призвела до протесту, результат гри був би безумовно іншим. Рішення Директорату розглядається як рішення, винесене відповідно до Правил гри, і не може бути піддане подальшому перегляду або апеляції. Як виняток, може бути оскаржене неправильне застосування Правил, як це визначено відповідними положеннями.

41.5. Якщо розгляд протесту не потребує звернення до ТК ФБУ, Директорат приймає рішення протягом трьох робочих днів, але не пізніше, ніж за 4 години до початку наступної гри.
Якщо розгляд протесту потребує звернення до ТК ФБУ, Директорат повинен розглянути протест та прийняти рішення протягом п'яти робочих днів, в т.ч. протягом одного робочого дня з моменту отримання експертного висновку ЕК ФБУ, але не пізніше, ніж за 4 години до початку наступної гри.
Директорат надає своє рішення всім учасникам конфлікту.

41.6. У разі задоволення протесту завдаток повертається Клубу.

41.7. Не приймаються протести до розгляду, якщо не була дотримана процедура подання протесту, а також протести, що подані без оплати завдатку.

Стаття 42. Протест при проведенні ігор серії «плей-оф»
42.1. Для ігор серії плей-оф протест на результат гри Директорат розглядає якнайшвидше. Директорат приймає рішення не пізніше, ніж:
42.1.1. Через 24 години після закінчення гри;
42.1.2. За 4 години до початку наступної гри.

42.2. Делегат ФБУ, призначений на останню гру Змагань та/або останню гру за призові місця, приймає остаточне рішення у разі подання протесту на результат. Для прийняття оперативного рішення делегат ФБУ має право залучати будь-яких осіб, причетних до інциденту; радитись з суддями, суддями за секретарським столиком, спостерігачем суддівства.

У разі розгляду протесту делегатом ФБУ рішення останнім має бути винесене протягом однієї години після того, як він отримав письмовий протест.

ГЛАВА VI. ВИМОГИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ ЧЕМПІОНАТУ І КУБКУ УКРАЇНИ ДО, ПІД ЧАС І ПІСЛЯ ГРИ

Стаття 43. Обов'язки Клубу-господаря щодо забезпечення громадського порядку та безпеки до, під час та після гри

43.1. Керівники Клубу-господаря, який приймає гру/ігри та/або тур у форматі роз'їзного календаря та/або тур у форматі «бабл», несуть відповідальність щодо забезпечення безпеки учасників при проведенні Змагань (суддів, делегата ФБУ, суддів за секретарським столом, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, вболівальників, інших осіб); щодо забезпечення охорони громадського порядку в спортивній споруді до початку, під час проведення та після закінчення гри; у разі невиконання або неналежного виконання вимог, передбачених Безпековим протоколом.

43.2. Клуб/господар повинен призначити особу, відповідальну за безпеку під час ігор. Ця особа повинна повідомляти ФБУ про можливість проведення гри за тиждень до її початку.

43.3. Відповідальність за дотримання вимог безпеки під час гри покладається на організатора матчу, тобто на приймаючий клуб (Клуб-господар, який приймає гру/ігри та/або тур у форматі роз'їзного календаря та/або тур у форматі «бабл»), та головного тренера команди Клубу-гостя.

43.4. Охорону громадського порядку і безпеки під час проведення ігор здійснюють відповідно до «Інструкції щодо організації охорони громадського порядку і безпеки під час проведення ігор Чемпіонату і Кубку України з баскетболу» ФБУ.

43.5. Щоб забезпечити безпеку під час проведення ігор Змагань, охорону громадського порядку необхідно здійснювати за офіційними договорами, укладеними між Клубом-господарем та охоронною фірмою, що має відповідну ліцензію.

43.6. Відповідно до норм охорони громадського порядку під час проведення масових заходів обов'язкова мінімальна кількість представників охоронної фірми для спортивних арен місткістю до 500 глядачів становить 6 осіб, місткістю до 1 000 глядачів - 10 осіб, місткістю більше 1 000 глядачів – не менше ніж 12 осіб.

43.7. Особи, які задіяні для забезпечення безпеки матчу, повинні мати відповідну форму одягу.

43.8. Менеджер Клубу-господаря за півтори години до початку гри повинен відрекомендувати керівника охорони старшому судді та делегату ФБУ, на вимогу, представникові команди гостей. У разі необхідності, старший суддя та/або делегат ФБУ може дати керівникові охорони додаткові інструкції. Менеджер Клубу-господаря, старший суддя та делегат ФБУ під час проведення гри повинні знати, де перебуває керівник охорони.

43.9. У разі виходу глядача, гравця, тренера, офіційної особи або особи, що супроводжує команду, на ігровий майданчик з явним наміром учинити акт насильства, і охорона не втручається в інцидент, Клуб-господар сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 26 000 (двадцяти шести тисячі) до 260 000 (двохсот

шістдесяти тисячі) гривень.

43.10. Охорона повинна забезпечити безперешкодне та безпечне переміщення команди гостей та вболівальників («фанатів») до та з ігрового залу, роздягальні, спортивної споруди до транспорту, що на них чекає.

43.11. Для супроводу суддівської бригади керівник охорони повинен призначити не менше 3-х працівників охоронної фірми. Охорона повинна забезпечити безперешкодне та безпечне переміщення суддівської бригади по спортивному комплексу, до та з ігрового залу, роздягальні, спортивної споруди, до транспорту, що на них чекає.

43.12. Охорона повинна заборонити входити без запрошення в суддівську роздягальню стороннім особам (представникам і керівникам клубу, тренерам, гравцям, іншим).

43.13. Клуб-господар повинен забезпечити безпеку суддів з моменту їх прибуття на місце проведення гри і до моменту від'їзду суддів, на вимогу суддів – виїзду за межі міста, де проводилась гра.

43.14. Заборонено використовувати прапори, символи, емблеми, гасла, тексти, скандування та висловлювання, в т.ч. застосовуючи мегафон, які безпосередньо або побічно підбурюють до насильства, мають дискримінаційний характер, пропагують нацизм та фашизм, застосовують політичну рекламу та агітацію, мають образливий, провокаційний або агресивний характер стосовно до будь-якої особи. За ці порушення глядачі можуть бути виведені зі спортивної споруди на вимогу делегата ФБУ або старшого судді. У разі невиконання вимоги делегата ФБУ або старшого судді Клубу-господарю може бути зараховано поразку «Позбавленням права».

43.15. Якщо глядачі в залі систематично ображають суддів, делегата ФБУ, суддів за секретарським столом, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, або вболівальників, загрожують їм (у словесній або іншій формі), або іншим чином заважають нормальному проведенню гри, в т.ч. застосовуючи мегафон, то на вимогу делегата ФБУ або старшого судді вони можуть бути видалені зі спортивної споруди. У разі невиконання цієї вимоги делегата ФБУ або старшого судді Клубу-господарю може бути зараховано поразку «Позбавленням права».
Клуб-господар повинен вжити заходів для попередження подібної поведінки.

43.16. У спортивній споруді заборонено кидати на ігровий майданчик будь-які предмети.

43.17. Категорично заборонено використовувати у спортивному залі, в якому відбувається матч, або у безпосередній близькості від нього вибухонебезпечні та піротехнічні засоби.

43.18. У разі порушення вимог статті 43 до Клубу-господарю може бути застосовані санкції, що передбачені в Дисциплінарному кодексі ФБУ.

Стаття 44. Невиконання вимог щодо забезпечення безпеки матчу

44.1. У разі невиконання «Інструкції щодо організації охорони громадського порядку і безпеки під час проведення ігор Чемпіонату та Кубку України з баскетболу», вимог, передбачених Безпековим протоколом, делегат ФБУ/суддівська бригада має повноваження не проводити гру і подати до Департаменту рапорт про зарахування команді-господарю поразки «Позбавленням права».
У разі, якщо гра не проводилась через порушення громадського порядку, або з причин невиконання Клубом вимог, передбачених Безпековим протоколом, до Клубу може бути

застосовані санкції, що передбачені в Дисциплінарному кодексі ФБУ.

44.2. Відповідальність за повне дотримання положень ст. 43 чинних Правил проведення несе Клуб-господар. За невиконання вимог щодо забезпечення безпеки матчу, що призвело до виникнення інциденту, крім обов'язкового грошового внеску, за рішенням Директорату можуть бути накладені такі додаткові покарання:
44.2.1. Обмеження доступу глядачів;
44.2.2. Проведення наступної гри без глядачів (тобто присутніми в ігровому залі та на трибунах можуть бути до, під час та після гри тільки офіційні особи Клубу та допоміжний персонал);
44.2.3. Проведення гри на нейтральному майданчику (за межами територіальної адміністративної одиниці, де зареєстрований домашній майданчик) або на майданчику суперників за рахунок Клубу-порушника.

44.3. Організація ФБУ особистої безпеки суддівської бригади, а в деяких випадках і безпеки всього матчу в цілому, здійснюється за рахунок Клубу-порушника.

44.4. Додаткове покарання може бути призначене Директоратом або Виконавчим комітетом ФБУ.

ГЛАВА VII. ДИСЦИПЛІНАРНІ САНКЦІЇ, АПЕЛЯЦІЇ

Стаття 45. Загальні положення

45.1. Департамент контролює дотримання вимог чинних Регламентів і Правил проведення Змагань, рішень Департаменту, Директорату, ФБУ Клубами, гравцями, тренерами, офіційними особами та особами, що супроводжують команду, суддями, делегатами ФБУ, спостерігачами суддівства, суддями за секретарським столом, статистиками, коментаторами, глядачами і будь-якими іншими особами, залученими/задіяними до організації та проведення ігор.

45.2. Департамент та Директорат розглядають дисциплінарні порушення чинних Регламентів і Правил проведення учасниками Змагань, та застосовують відповідні санкції.

45.3. Департамент і Директорат мають право застосовувати санкції до Клубів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, або будь-яких осіб, що входять до складу Клубу, суддів, делегатів ФБУ, спостерігачів суддівства, суддів за секретарським столом, в т.ч. суддів-інформаторів та статистиків, коментаторів, які порушують чинні Правила проведення до початку, під час та після закінчення гри.
Види санкцій, які застосовують, та розміри обов'язкових грошових внесків визначені чинними Правилами проведення та Дисциплінарним кодексом ФБУ.

45.4. Клуб несе відповідальність за сплату внесків та інші виконання санкцій гравцями, тренерами, офіційними особами та особами, що супроводжують команду, або будь-якими особами, що перебувають в договірних, управлінських та інших стосунках з Клубом.
Клуб відповідає за дії осіб, в т.ч. за дії вболівальників, які спричинили порушення вимоги даних Правил проведення до початку, під час та після гри.

45.5. По всіх порушеннях пунктів статей чинних Правил проведення, що були зафіксовані в «Звіті делегата ФБУ/старшого судді про організаційне забезпечення заходу», Департамент повинен прийняти рішення про застосування відповідних санкцій до Клубу.

За необхідності, Департамент готує матеріали та виносить питання про порушення на засідання Директорату для застосування санкцій до Клубу.
Оплата обов'язкового грошового внеску має бути здійснена протягом 5-ти робочих днів після ухвалення Департаментом або Директоратом відповідного рішення про застосування санкцій (якщо інше не застережене у самому рішенні про покарання).
У разі порушення строків оплати розмір обов'язкового внеску подвоюють.

45.6. Внесок, який накладено особисто на гравця, тренера, помічника тренера, офіційну особу Клубу або особу, що супроводжує команду, суддю, делегата ФБУ, суддю за секретарським столом, суддю-інформатора, статистика, спостерігача суддівства, коментатора повинен бути сплачений протягом 3-х робочих днів після ухвалення Департаментом або Директоратом рішення про застосування санкцій (якщо інше не застережене у самому рішенні про покарання), для ігор серії плей-оф - якнайшвидше, і не пізніше, ніж за 4 години до початку наступної гри. У протилежному разі особа, яка не сплатила внесок, може бути недопущеною до наступної та подальших ігор до моменту фактичної сплати повної суми внеску.

45.7. Якщо внесок за порушення Клубом Правил проведення не сплачено протягом 5-ти робочих днів, наступних за днем ухвалення Директоратом рішення про застосування санкцій, Департамент має право не допустити Клуб до участі в поточному сезоні та зарахувати поразки «Позбавленням права» у всіх календарних іграх, на час початку яких не надійде внесок.
Якщо внесок не буде сплачено ще протягом 20-ти календарних днів, наступних після завершення вищезгаданого 5-денного терміну, Департамент має право виключити Клуб зі складу учасників Змагань поточного сезону.
Якщо виплату внеску відстрочено на термін, що перевищує час до завершення поточного Змагання – Департамент має право не допустити Клуб до участі в Змаганнях в наступному сезоні у будь-якій лізі.

Стаття 46. Процедура накладення санкцій
46.1. Підставою для розгляду питання та застосування дисциплінарних санкцій Департаментом та Директоратом можуть бути:
- письмова заява від учасника змагань;
- рапорт делегата ФБУ, судді, спостерігача суддівства, іншого учасника гри, та/або «Звіт делегата ФБУ/старшого судді про організаційне забезпечення заходу», «Звіт спостерігача суддівства»;
- письмове звернення від Технічної комісії ФБУ;
- фото, відео матеріали ЗМІ, інші матеріали з інших джерел, що свідчать про порушення.

46.2. При надходженні до Директорату документів або відомостей щодо наявності порушень цих Правил, положень Дисциплінарного кодексу ФБУ директор Директорату забезпечує ознайомлення його членів з документами, що надійшли до Директорату, а також, у разі необхідності, сповіщає про час та місце проведення засідання Директорату його членам, заявнику, сторонам конфлікту, та запрошує на засідання. Директорат має право визначати період часу, необхідного для розгляду кожного окремого питання.

46.3. Департамент і Директорат мають право самостійно ініціювати розгляд справ на підставі письмової заяви, звіту, рапорту, відеоматеріалу, матеріалу засобу масової інформації, соціальних мереж, тощо, в т.ч., якщо дисциплінарне порушення було скоєне під час гри, але не зафіксоване суддею, делегатом ФБУ, спостерігачем суддівства,

іншими особами, та застосовувати санкції до Клубу або особи (осіб), що допустили порушення.

46.4. Рішення Департаменту та Директорату набуває чинності з моменту його прийняття, якщо самим рішенням не встановлено інше, та є обов'язковим до виконання для всіх учасників Змагань.

46.5. У разі винесення рішення про дискваліфікацію гравця, головного тренера, помічника тренера, офіційної особи Клубу або особи, що супроводжує команду, судді, делегата ФБУ, судді за секретарським столом, судді-інформатора, статистика, спостерігача суддівства, коментатора трансляції, рішення підлягає виконанню негайно, без огляду на апеляцію, яка може бути подана до Виконавчого комітету ФБУ. За наявності об'єктивних підстав термін відсторонення може бути іншим.

Стаття 47. Апеляція

47.1. Рішення Директорату можуть бути оскаржене зацікавленою стороною до Виконавчого комітету ФБУ.
Рішення Департаменту про застосування санкцій за порушення вимог Правил проведення оскарженню не підлягають.

47.2. Подання апеляції на рішення Директорату не зупиняє його чинність (виконання) аж до моменту прийняття Виконавчим комітетом ФБУ рішення про задоволення апеляції та скасування рішення Директорату або прийняття іншого рішення.

47.3. Апеляція на рішення Директорату подається до Виконавчого комітету ФБУ протягом десяти календарних днів з дати отримання зацікавленою стороною рішення про застосування санкції.
Клуб/особа, які подали апеляцію, повинні не пізніше дня її подання сплатити на рахунок ФБУ внесок за розгляд апеляції у розмірі 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень. Без сплати даного внеску апеляція розгляду не підлягає.

47.4. Виконавчий комітет ФБУ, у разі подання у встановлений термін апеляції на рішення Директорату та сплати відповідного грошового внеску, повинен розглянути апеляцію на найближчому своєму засіданні. Виконавчий комітет ФБУ своїм рішенням може змінити, доповнити або скасувати рішення Директорату.
Рішення Виконавчого комітету ФБУ є остаточним і оскарженню не підлягає.

47.5. Якщо апеляцію задовольняють частково або повністю, Виконавчий комітет ФБУ вирішує питання про повернення раніше сплаченого Клубом/особою передбаченого санкцією грошового внеску (часткове або повне відповідно), а також внеску Клубу/особи, сплаченого за подання апеляції (часткове або повне відповідно).

Стаття 48. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів, суддів за секретарським столом, статистиків під час гри

48.1. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів під час гри та бажає отримати роз'яснення щодо правомірності дій суддів, Клуб не пізніше ніж через 3 (три) робочі дні після цієї гри може подати лист і відеоматеріали цієї гри (відеозапис гри, відеозапис системи IRS, нарізки моментів з питаннями) на розгляд Департаменту та Експертної комісії ФБУ, та одночасно внести на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень.
У разі, якщо умову про сплату обов'язкового внеску за розгляд листа не виконано, лист не розглядають.

48.2. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів за секретарським столом, статистиків

під час гри та бажає отримати роз'яснення щодо правомірності дій суддів за секретарським столом, статистиків, Клуб не пізніше ніж через 3 (три) робочі дні після цієї гри може подати листа та відеоматеріали цієї гри (відеозапис гри, відеозапис системи IRS, нарізки моментів з питаннями) на розгляд Департаменту, та одночасно внести на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.
У разі, якщо умову про сплату обов'язкового внеску за розгляд листа не виконано, лист не розглядають.

48.3. Свої роз'яснення та висновки стосовно листа щодо рішень суддів, суддів за секретарським столом, статистиків Департамент, ЕК ФБУ повинні надіслати клубу протягом 3-х робочих днів, наступних за днем одержання від Клубу листа.

48.4. Свої роз'яснення та висновки стосовно листа ЕК ФБУ повинна також надіслати до Департаменту. Якщо на підставі висновку ЕК ФБУ Департамент прийме рішення на користь Клубу (буде встановлено неправомірність прийнятих рішень суддів), Департамент вирішує питання про повернення раніше сплаченого Клубом грошового внеску (пропорційно помилковості рішень прийнятих суддею на майданчику або суддею за секретарським столом).

Стаття 49. Фол з дискваліфікацією (не поширюється на випадки ігровій дискваліфікації GD)

49.1. **Якщо гравець** під час гри отримав **фол з дискваліфікацією D за особисту поведінку** - його автоматично дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру (Чемпіонату, Кубку України), та він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі:

для команди Дивізіону «А» 8 000 (вісім тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» та Молодіжної ліги 6 000 (шість тисяч) гривень.

Якщо гравець має право грати у двох складах команд Клубу (напр., у командах Дивізіону «А» та Дивізіону «В»), його дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру в тому Дивізіоні, де був призначений фол з дискваліфікацією.

Якщо гравець грав, маючи фол з дискваліфікацією, без дозволу Департаменту, – Клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок в розмірі 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, та команді зараховують програш «Позбавленням права».

49.2. **Якщо гравець** під час гри отримав **фол з дискваліфікацією F**

49.2.1. Якщо гравець (запасний, вилучений) під час гри залишив зону лави команди, але **не брав активної участі** в бійці чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, і був дискваліфікований - він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі:

для команди Дивізіону «А» 6 000 (шість тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» та Молодіжної ліги 4 000 (чотири тисячі) гривень.

49.2.2. Якщо гравець (запасний, вилучений) під час гри залишив зону лави команди і **брав активну участь** в бійці чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, за що його було дискваліфіковано -

його автоматично дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру та він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» 8 000 (вісім тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» та Молодіжної ліги 6 000 (шість тисяч) гривень.

Якщо гравець має право грати у двох складах команд Клубу (напр., у командах Дивізіону «А» та Дивізіону «В»), його дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру в тому дивізіоні, де був призначений фол з дискваліфікацією.

49.3. **Якщо тренер та/або помічник тренера** під час гри отримав **фол з**

дискваліфікацією D за особисту поведінку –

його автоматично дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру та він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» 12 000 (дванадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» та Молодіжної ліги 8 000 (вісім тисяч) гривень.

49.4. **Якщо тренер та/або помічник тренера** отримує **фол з дискваліфікацією F**

49.4.1. Якщо тренер та/або помічник тренера під час гри залишив зону лави команди й не допомагає або не робить спроби допомогти суддям підтримати чи відновити порядок, за що отримує **фол з дискваліфікацією F** -

він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» 12 000 (дванадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» та Молодіжної ліги 8 000 (вісім тисяч) гривень.

49.4.2. Якщо тренер та/або помічник тренера під час гри залишив зону лави команди і **взяв активну участь** в бійці чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, за що його було дискваліфіковано -

його автоматично дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру та він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» 12 000 (дванадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» та Молодіжної ліги 8 000 (вісім тисяч) гривень.

49.5. **Якщо особа, що супроводжує команду:**

49.5.1. Якщо **особа, що супроводжує команду**, під час гри залишила зону лави команди, але **не брала активної участі** в бійці чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, і була дискваліфікована -

вона сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» 12 000 (дванадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» та Молодіжної ліги 8 000 (вісім тисяч) гривень.

49.5.2. Якщо **особа, що супроводжує команду**, під час гри залишила зону лави команди і **брала активну участь** в бійці чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, за що її було дискваліфіковано за ст. 39.2.1 «Офіційних Правил баскетболу»

її автоматично дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру та вона сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» 12 000 (дванадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» та Молодіжної ліги 8 000 (вісім тисяч) гривень.

49.6. Завжди, коли особу, яка завинила, дискваліфіковано, вона повинна піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на її розсуд, вона має залишити будівлю.

Якщо дискваліфіковану особу (гравця, тренера, помічника тренера, особу, що супроводжує команду) під час гри буде помічено в ігровому залі або на трибуні старшим суддею, делегатом ФБУ або спостерігачем суддівства, - суму обов’язкового грошового внеску подвоюють.

49.7. У виняткових випадках Директорат має право збільшити кількість ігор, які особа має пропустити через свою дискваліфікацію.

Рішення про остаточну кількість ігор, що пропустить особа за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

49.8. У разі кожного повторного порушення ст. 49 протягом сезону суму обов’язкового

грошового внеску подвоюють, а також подвоюють кількість ігор дискваліфікації.

49.9. У разі, якщо термін дискваліфікації перевищує кількість ігор, що залишилися до закінчення поточного сезону, залишок терміну дискваліфікації переноситься на наступний сезон (чергові ігри Чемпіонату, Кубку України).

Стаття 50. Неспортивна поведінка з боку гравця, тренера

50.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання висловів або жестів, що завдають образи (словом або жестом), інші будь-які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації) (далі – неспортивна поведінка) до, під час та після гри з боку гравця, тренера стосовно суддів, суддів за секретарським столом, делегата ФБУ, суперника, глядачів, члена своєї команди та офіційних осіб Клубу та осіб, що супроводжують команду.

50.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки, дії гравця, тренера до, під час та після гри, що спрямовані на приниження за ознакою релігійної, расової, статевої приналежності, кольору шкіри, мови, прояви нацизму та фашизму, а також будь-який інший акт дискримінації та/або расизму чи зневаги до гравця, тренера, офіційної особи та особи, що супроводжує команду, суперника, глядачів, члена своєї команди, суддів, суддів за секретарським столом, делегата ФБУ.

50.3. За порушення, згадані вище, Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 51. Неспортивна поведінка з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду

51.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання висловів або жестів, що завдають образи, інші будь які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації (словом або жестом) (далі – неспортивна поведінка) до, під час і після гри з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду, стосовно офіційних осіб Клубу та осіб, що супроводжують команду, суддів, суддів за секретарським столом, статистиків, делегата ФБУ, суперника, глядачів, члена своєї команди.

51.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки (словом або жестом), дії, що спрямовані на приниження за ознакою релігійної, расової, статевої приналежності, кольору шкіри, мови, прояви нацизму та фашизму, а також будь-який інший акт дискримінації та/або расизму чи зневаги до, під час і після гри з боку офіційної особи клубу та особи, що супроводжує команду, стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, суддів, суддів за секретарським столом, статистиків, делегата ФБУ, суперника, глядачів, члена своєї команди.

51.3. За порушення, згадані вище, Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 52. Неспортивна поведінка з боку глядачів

52.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання висловів або жестів, що завдають образи (словом або жестом), інші будь-які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації (далі – неспортивна поведінка), в т.ч. із застосуванням мегафону, до, під час та після гри з боку глядачів стосовно представників команди-суперника (гравців, тренерів, офіційних осіб Клубу і осіб, що супроводжують команду, організованих вболівальників Клубу-суперника), суддів, суддів за секретарським столом, делегата ФБУ, інших осіб.

52.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки до, під час та після гри вболівальників образ, в т.ч. із застосуванням мегафону, за ознакою їх релігійної, расової, статевої приналежності, кольору шкіри, мови, і спрямованих на приниження людської гідності, за виготовлення і демонстрацію вболівальниками плакатів, що пропагують нацизм та фашизм, а також за будь-який інший акт дискримінації та/або расизму чи зневаги, застосовують політичну рекламу та агітацію, ганьблять честь, гідність і ділову репутацію гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду, організованих вболівальників-гостей, глядачів, суддів, делегата ФБУ, суддів за секретарським столом, інших осіб.

52.3. За порушення, згадані вище, Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 53. Погроза, залякування або агресивна поведінка

53.1. **З боку гравця, тренера**

Клуб відповідає за погрози, залякування або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку гравця, тренера стосовно суддів, делегата ФБУ, суддів за секретарським столом, офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, суперників, глядачів.

53.2. **З боку офіційної особи Клубу і особи, що супроводжує команду**

Клуб відповідає за погрози, залякування або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду, стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, суддів, делегата ФБУ, суддів за секретарським столом, суперників, глядачів.

53.3. **З боку глядачів**

Клуб відповідає за погрози, залякування, в т.ч. із застосуванням мегафону, або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку глядачів стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, гравців, тренерів, суддів, делегата ФБУ, суддів за секретарським столом, організованих вболівальників суперника.

53.4. За порушення, згадані вище, Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 54. Акт насильства

54.1. **З боку гравця, тренера**

Клуб несе відповідальність за акт насильства (умисне завдання удару, побоїв або вчинення інших насильницьких дій, тощо) до, під час та після закінчення гри з боку гравця, тренера стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, суперника, члена своєї команди, судді, делегата ФБУ, судді за секретарським столом, глядача.

54.2. **З боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду**

Клуб несе відповідальність за акт насильства з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду, до, під час та після закінчення гри стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, суперника, члена своєї команди, судді, делегата ФБУ, судді за секретарським столом, глядача.

54.3. **З боку глядачів**

Клуб несе відповідальність за акт насильства до, під час та після закінчення гри з боку глядача стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, гравця, судді, делегата ФБУ, судді за секретарським столом, глядача.

54.4. За порушення, згадані вище, Клуб може бути покараний згідно положень

Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 55. Участь у грі члена команди, що не мав права на участь в грі

55.1. У разі участі у матчі гравця та/або тренера, який не мав права грати, перемогу присуджують суперникам команди, що зробила порушення. Команда, що програла «Позбавленням права», одержує в класифікації нуль очок.

55.2. Якщо участь у матчі гравця та/або тренера, який не мав права грати, було вчинено за ініціативою тренера і це доведено під час засідання Директорату, окрім зазначених санкцій Дисциплінарного кодексу ФБУ до тренера може бути застосовано санкцію у вигляді дискваліфікації терміном від 2 (два) роки.

Стаття 56. Неявка команди на гру

56.1. Команді, що не з'явилася без поважної причини на календарну гру, зараховують поразку «Позбавленням права», та Клуб може бути покараний згідно з положеннями Дисциплінарного кодексу ФБУ.

56.2. У разі прийняття Департаментом відповідного рішення Клуб, команда якого не з'явилась на гру, може бути зобов'язано компенсувати витрати, а саме:

- Відшкодування витрат іногородніх суддів, делегата ФБУ, пов'язаних з приїздом/ від'їздом до міста проведення гри, а також їх харчування протягом дня, на який було заплановано гра;
- Відшкодування витрат іншому Клубу, команда якого понесла фінансові втрати в зв'язку з відсутністю команди-суперника;
- Відшкодування витрат, понесених іншим Клубом для забезпечення організації та проведення гри, на яку не з'явилась команда Клубу-порушника.

Стаття 57. Відмова команди від участі в грі

57.1. Якщо після початку гри команда перервала гру, і це **призвело до зупинки гри** – Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

57.2. Якщо після початку гри команда відмовилась грати, і ця відмова **призвела до закінчення гри** - команда програє гру «Позбавленням права», плюс Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

57.3. Якщо відмову команди від участі в грі було вчинено за ініціативою тренера і це доведено під час засідання Директорату, окрім зазначених санкцій до тренера може бути застосовано санкцію у вигляді дискваліфікації терміном на 2 (два) роки.

ГЛАВА VIII. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

Усі внески Клубів/організацій сплачуються виключно через платформу ФБУ Sportbox у своєму особистому кабінеті.

Стаття 58. Обов'язкові грошові внески Клубу/організації

58.1. Кожний Клуб за участь в Чемпіонаті і в Кубку України сезону 2026/2027 рр. повинен сплатити обов'язкові заявкові та інші внески. Розміри та терміни сплати внесків визначає Виконавчий комітет ФБУ. Підставою для сплати внесків Клубами на розрахунковий рахунок ФБУ є чинні Регламент та Правила проведення Чемпіонату та Кубку України.

58.2. Клуб/організація, що бере участь у XXXVI Чемпіонаті України з баскетболу серед

жіночих команд сезону 2026/2027 рр., повинен у своєму особистому кабінеті на офіціальній електронній платформі ФБУ Sportbox перерахувати на розрахунковий рахунок ФБУ заборгованість за попередній сезон до 01.09.2026 р. та обов'язкові грошові внески наступного сезону до 01.10.2026 р.

58.3. Заявочний грошовий внесок для допуску учасників до участі в Змаганнях сплачується в розмірі:
58.3.1.1. Для участі Клубу в Кубку України для команд Дивізіону «А» (Суперліги) - 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень, для команд Дивізіону «В» (Вищої ліги) – 2 000 (дві тисячі) гривень.
58.3.1.2. Для участі Клубу в Чемпіонаті України серед команд Дивізіону «А» (Суперліга) - 12 000 (дванадцять тисяч) гривень.
58.3.1.3. Для участі Клубу в Чемпіонаті України серед команд Дивізіону «В» (Вища ліга) - 4 500 (чотири тисячі п'ятсот) гривень.
58.3.1.4. Для участі Клубу в Чемпіонаті України серед молодіжних команд (Молодіжна ліга) - 800 (вісімсот) гривень.
58.3.1.5. Участь команди Клубу в міжнародному клубному сезонному змаганні, яке проводиться не під егідою ФІБА, або у такому змаганні, яке є невизнаним з боку ФІБА, без дозволу ФБУ – обов'язковий грошовий внесок для Клубу в розмірі 4 500 000 (чотири мільйони п'ятсот тисяч) гривень, який має бути сплачений до 01.10.2026 р.
58.3.1.6. У разі порушення Клубом/організацією встановленого строку оплати заявочного грошового внеску Клуб та/або команда може бути недопущений до участі або відсторонений від участі в Змаганнях.

58.3.2. Реєстрація (членський внесок) гравця **категорії «А»**, який має українське громадянство: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліга) 300 (триста) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Вища ліга) 300 (триста) гривень, для Клубу команди Молодіжної ліги 150 (сто п'ятдесят) гривень.

58.3.3. Реєстрація гравця **категорії «В»**, який має іноземне або українське громадянство: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліга) 18 000 (вісімнадцять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА, для Клубу команди Дивізіону «В» (Вища ліга) та Молодіжної ліги 8 000 (вісім тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

58.3.4. Реєстрація в ФІБА кожного гравця, який має іноземне громадянство, - обов'язковий грошовий внесок в розмірі 150 у.о. (1 у.о. дорівнює €1 ПО КУРСУ Національного банку України на час оплати), який має бути сплачений одночасно з поданням прохання від Клубу до ФБУ щодо запиту на перехід гравця категорії «В» із закордонного Клубу до українського Клубу.
Перша реєстрація в ФІБА кожного тренера, помічника тренера команди, що приймає участь в клубних змаганнях Європи, - обов'язковий грошовий внесок в розмірі 60 швейцарських франків по курсу Національного банку України на час оплати.

58.3.5. Ротація (заміна) гравця категорії «В» - для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліга) 7 000 (сім тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА, для Клубу команди Дивізіону «В» (Вища ліга) 5 000 (п'ять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

58.3.6. Реєстрація (членський внесок) тренера, помічника тренера, який має українське громадянство, – для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліга) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Вища ліга) 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень, для Клубу команди Молодіжної ліги 700 (сімсот) гривень.

58.3.7. Реєстрація тренера, помічника тренера, який має іноземне громадянство, –

для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліга) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Вища ліга) 12 000 (дванадцять тисяч) гривень, для Клубу команди Молодіжної ліги 10 000 (десять тисяч) гривень.

58.3.8. Реєстрація (членський внесок) особи, що супроводжує команду (адміністратор, лікар, масажист та ін.), яка має українське громадянство, – для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліга) 700 (сімсот) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Вища ліга) 700 (сімсот) гривень, для Клубу команди Молодіжної ліги 600 (шістсот) гривень.

58.3.9. Реєстрація особи, що супроводжує команду, яка має іноземне громадянство (іноземного спеціаліста), – для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліга) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Вища ліга) 12 000 (дванадцять тисяч) гривень, для Клубу команди Молодіжної ліги 10 000 (десять тисяч) гривень.

58.4. При переході гравця категорії «А» або категорії «В» в інший клуб за договором оренди проводиться нова реєстрація гравця, яку сплачують відповідно до пунктів 58.3.

58.5. Оплата суми членського (реєстраційного) внеску, передбаченого в статті 58, є обов'язковою умовою для допуску особи до участі у Змаганнях.

58.6. ФБУ перераховує у вигляді безповоротної фінансової допомоги міським/обласним федераціям баскетболу:
58.6.1. 50% від суми сплати членських внесків за кожного гравця, тренера, особи, що супроводжує команду (адміністратора, лікаря, масажиста та ін.), який має українське громадянство, та зареєстрований в чемпіонаті України в складі команд Аматорської ліги.
58.6.2. 50% від суми сплати заявочного грошового внеску для участі команди в чемпіонаті України серед команд юнаків та дівчат (ВЮБЛ);
58.6.3. 50% від суми сплати членських внесків за кожного гравця, тренера, особи, що супроводжує команду (адміністратора, лікаря, масажиста та ін.), категорії «А», який зареєстрований у складі команди в чемпіонаті України серед команд юнаків та дівчат (ВЮБЛ).

58.7. У разі відсторонення або відмови Клубу та/або команди від участі в Змаганнях кошти, що були перераховані на користь ФБУ, Клубу або міським/обласним федераціям баскетболу не повертаються.

Стаття 59. Фінансові витрати Клубу/організації учасника Змагань

59.1. Витрати по відрядженню команд, їх харчуванню, проживанню та медичному страхуванню несуть Клуби/організації, що відряджають.
Якщо у зв'язку з розкладом руху транспорту неможливо приїхати до міста проведення змагань у першу половину доби у день приїзду, а також виїхати ввечері після закінчення гри, дозволяється приїзд на змагання на добу раніше та від'їзд на добу пізніше з оплатою витрат по відрядженню команди.

59.2. При проведенні змагань Клуб/організація-господар, який приймає гру/ігри та/або тур (у форматі «бабл» та/або роз'їзного календаря), несе такі витрати:

- оренди приміщень, об'єктів, споруд для проведення спортивних заходів (чи плати за користування ними), витрат на їх обслуговування і експлуатацію;
- оренди/експлуатації спортивного обладнання та інвентарю довгострокового використання для проведення спортивних заходів;

- підготовки/облаштування місць проведення спортивних заходів необхідним обладнанням та технічними засобами;
- оплати послуг із статистичної обробки результатів спортивного заходу з використанням цифрового обладнання;
- оплати послуг із забезпечення функціонування електронної системи суддівського відеоперегляду IRS;
- оплати транспортних послуг (у тому числі оренди автомобілів швидкої медичної допомоги, інших транспортних засобів);
- придбання за встановленими нормами лікарських засобів та виробів медичного призначення;
- оренди/експлуатації спеціального медичного обладнання для обслуговування учасників спортивних заходів;
- забезпечення суддівства змагань;
- оплати проїзду, проживання, харчування, добових учасникам спортивних заходів (спортсменам, тренерам, суддям, делегату ФБУ / головному судді, спостерігачам суддівства, суддям за секретарським столом, статистикам),
- оплаті роботи (суддям, делегату ФБУ / головному судді, спостерігачам суддівства, суддям за секретарським столом, статистикам, судді-інформатору відповідно до ст. 61 чинних Правил проведення;
- оплати роботи на іграх допоміжного персоналу, радиста, робітників та інших, виходячи з розцінок, установлених для даної установи;
- забезпечення суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, статистиків, єдиною уніформою, двома ноутбуками з доступом до Інтернету, двома принтерами (один з них кольоровий), сканером;
- оплати поліграфічних та інформаційних послуг;
- оплати послуг телевізійної та/або відеоонлайн трансляції;
- технічного супроводу передачі даних потоку трансляції ігор для каналів ТБ та онлайну в мережі Інтернет (сервер трансляції);
- оплати роботи коментаторів трансляцій ігор;
- оплати послуг із забезпеченням роботи серверів для зберігання медіафайлів (відео, фото);
- оренди обладнання, оргтехніки (чи плати за користування ними), їх обслуговування і експлуатації;
- оплати послуг зв'язку;
- придбання канцелярських товарів для забезпечення проведення спортивних заходів;
- придбання малоцінного спортивного інвентарю для учасників спортивних заходів;
- здійснення розрахунково-касового обслуговування в установах банків тощо;
- інших витрат, пов'язаних з організацією змагань.

59.3. Якщо Клуб бере участь у змаганнях ФІБА та ФБУ і немає достатньої кількості місцевих суддів за секретарським столом і статистиків з відповідною ліцензією ФІБА, ФБУ, Клуб повинен сплатити для іногородніх суддів за секретарським столом і статистиків витрати з роботи, проживанню, проїзду до місця змагань та зворотно, добових у дорозі, харчування.

59.4. Клуб/організація оплачує всі штрафні санкції, що накладені на Клуб, команду, а також на її гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, які супроводжують команду, інших осіб, на підставі статей чинних Правил проведення.

Стаття 60. Фінансові витрати ФБУ

60.1. Федерація баскетболу України несе витрати, пов'язані зі здійсненням статутної діяльності ФБУ, у тому числі витрати, пов’язані з:

- проведенням та оперативним керуванням змаганнями;
- реєстрацією клубів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, суддів, спостерігачів суддівства, суддів за секретарським столом, суддів-інформаторів, статистиків;
- орендою приміщень, об’єктів, споруд для проведення спортивних заходів (чи платою за користування ними), витратами на їх обслуговування і експлуатацію;
- орендою/експлуатацією спортивного обладнання та інвентарю довгострокового використання для проведення спортивних заходів;
- підготовкою/облаштуванням місць проведення спортивних заходів необхідним обладнанням та технічними засобами;
- оплатою послуг із статистичної обробки результатів спортивного заходу з використанням цифрового обладнання;
- оплатою послуг із забезпечення функціонування електронної системи суддівських відеопереглядів IRS;
- оплатою транспортних послуг (у тому числі оренду автомобілів швидкої медичної допомоги, інших транспортних засобів);
- придбанням за встановленими нормами лікарських засобів та виробів медичного призначення;
- орендою / експлуатацією спеціального медичного обладнання для обслуговування учасників спортивних заходів;
- забезпеченням суддівства змагань;
- оплатою проїзду, проживання, харчування, добових учасникам спортивних заходів (спортсменам, тренерам, суддям, делегату ФБУ / головному судді, спостерігачам суддівства, суддям за секретарським столом, статистикам), та оплатою роботи (суддям, делегату ФБУ / головному судді, спостерігачам суддівства, суддям за секретарським столом, статистикам);
- оплатою поліграфічних та інформаційних послуг;
- придбанням медалей, дипломів (грамот), кубків, призів, цінних подарунків, іншої нагородної атрибутики для переможців і призерів змагань;
- придбанням пам’ятних призів для нагородження переможців і призерів змагань, кращих гравців, переможців конкурсів (кубки, медалі, дипломи, тощо);
- оплатою послуг телевізійної та/або відеоонлайн трансляції;
- оплатою послуг технічного супроводу передачі даних потоку трансляції ігор для каналів ТБ та онлайну в мережі Інтернет (сервер трансляції);
- оплатою роботи коментаторів трансляцій ігор Змагань (Дивізіону «А»), Кубку України;
- оплатою послуг з забезпеченням роботи серверів для зберігання медіафайлів (відео, фото);
- оплатою організації та проведення семінарів з підготовки (перепідготовки) та підвищення кваліфікації тренерів, суддів, спостерігачів суддівства, суддів за секретарським столом, статистиків, коментаторів;
- орендою обладнання, оргтехніки (чи платою за користування ними), витратами на їх обслуговування і експлуатацію;
- оплатою послуг зв’язку;
- придбанням канцелярських товарів для забезпечення проведення спортивних заходів;
- придбанням малоцінного спортивного інвентарю для учасників спортивних

заходів;
- здійсненням розрахунково-касового обслуговування в установах банків тощо;
- виданням учбово-методичної літератури;
- іншими витратами, пов'язаними з організацією змагань.

Стаття 61. Розміри оплати роботи суддів, делегата ФБУ / головного судді, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, статистиків за одну гру XXXVI Чемпіонату та Кубку України сезону 2026/2027 рр.

Оплата роботи за одну гру суддів на ігровому майданчику, делегата ФБУ / головного судді, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом ігор XXXVI Чемпіонату та Кубку України сезону 2026/2027 рр. відповідає таким розмірам:

61.1. **ДИВІЗІОН «А» (Суперліга)**

- **Судді** на ігровому майданчику - 2 000 (дві тисячі) гривень, за гру плей-оф – 2 400 (дві тисячі чотириста) гривень;
- **Спостерігачеві** суддівства – 1 200 (одна тисяча двісті) гривень;
- **Делегатові ФБУ** – 1 200 (одна тисяча двісті) гривень, за гру плей-оф – 1 400 (одна тисяча чотириста) гривень;
- **Секретареві** офіційного протоколу, секундометристу, оператору часу кидка, статистику - 600 (шістсот) гривень, за гру плей-оф – 700 (сімсот) гривень, за міжнародну гру - 700 (сімсот) гривень;
- **Іншим** членам секретарської бригади (оператору табло, судді-інформатору) - 500 (п'ятсот) гривень, за гру плей-оф - 550 (п'ятсот п'ятдесят) гривень, за міжнародну гру - 550 (п'ятсот п'ятдесят) гривень.

61.2. **ДИВІЗІОН «В» (Вища ліга)**

- **Судді** на ігровому майданчику – 1 000 (одна тисяча) гривень, за гру плей-оф – 1 200 (одна тисяча двісті) гривень;
- **Спостерігачеві** суддівства - 700 (сімсот) гривень;
- **Делегатові ФБУ** (головному судді туру) – 700 (сімсот) гривень, за гру плей-оф - 800 (вісімсот) гривень;
- **Секретареві** офіційного протоколу, секундометристу, оператору часу кидка, статистику - 400 (чотириста) гривень, за гру плей-оф – 450 (чотириста п'ятдесят) гривень;
- **Іншим** членам секретарської бригади (оператору табло, судді-інформатору) - 350 (триста п'ятдесят) гривень, за гру плей-оф - 400 (чотириста) гривень.

61.3. **КУБОК УКРАЇНИ**

61.3.1. Оплата роботи суддів на ігровому майданчику, делегата ФБУ / головного судді, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, статистиків, відповідає розміру оплати за одну гру регулярного чемпіонату Дивізіону «А» (Суперліги).

61.3.2. Якщо грають команди одного дивізіону «В» (Вищої ліги), оплата роботи суддів на ігровому майданчику, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом відповідає розміру оплати за одну гру регулярного чемпіонату дивізіону «В» (Вищої ліги).

61.4. **ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД МОЛОДІЖНИХ КОМАНД (МОЛОДІЖНА ЛІГА). ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКИХ КОМАНД (УНІВЕРСІАДА)** Розміри оплати роботи за одну гру Чемпіонату України серед молодіжних команд (Молодіжна ліга), Чемпіонату України серед студентських команд (Універсіада):

- Судді на ігровому майданчику - 800 (вісімсот) гривень;
- Делегату ФБУ - 500 (п'ятсот) гривень;
- Суддям за секретарським столом, в т.ч. суддя-інформатор, статистики (до 8 осіб) - 350 (триста п'ятдесят) гривень.

61.5. **ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД КОМАНД ВЕТЕРАНІВ**
Розміри оплати роботи за одну гру Чемпіонату України серед команд ветеранів:
- Судді на ігровому майданчику - 650 (шістсот п'ятдесят) гривень;
- Делегату ФБУ / головному судді туру - 400 (чотириста) гривень;
- Суддям за секретарським столом (суддям-секретарям, до 5 (п'яти) осіб) - 350 (триста п'ятдесят) гривень.

ГЛАВА IX. СУДДІВСТВО ІГОР

Стаття 62. Загальні положення

62.1. Суддя, спостерігач суддівства, суддя за секретарським столом, статистик є представником ФБУ під час проведення офіційних змагань під егідою ФБУ. Представник ФБУ повинен поводити себе гідно і тактовно, пропагувати своєю поведінкою цінності здорового способу життя, бути коректним і виявляти повагу до своїх колег, учасників змагань та оточуючих. Неприпустимим є публічна проява будь-яких шкідливих звичок.

62.2. Обслуговувати ігри Чемпіонату України мають право лише ті судді, спостерігачі суддівства та судді за секретарським столом, в т.ч. суддя-інформатор та статистики, які мають ліцензію ФБУ на поточний сезон.

62.3. Щоб отримати ліцензію ФБУ, суддя, спостерігач суддівства, судді за секретарським столом, в т.ч. суддя-інформатор, статистик, мають виконати такі вимоги:

62.3.1. Взяти участь у семінарі ФБУ для суддів, спостерігачів суддівства, суддів за секретарським столом (в т.ч. суддя-інформатор), статистиків, скласти іспити зі знання «Офіційних Правил баскетболу», Регламентів Змагань та чинних Правил проведення, виконати теоретичні тести (крім судді-інформатора) і тести з фізичної підготовки (судді на ігровому майданчику);
62.3.2. Зареєструвати особистий кабінет на сайті ФБУ на офіційній електронній платформі ФБУ Sportbox та вести на ній весь документообіг в електронному вигляді.

62.3.3. Сплатити обов'язковий грошовий внесок:
- Суддя ліцензія «A» (СЛЧ) - 7 700 (сім тисяч сімсот) гривень;
- Суддя ліцензія «B» (СЛЖ, ВЛЧ) - 2 000 (дві тисячі) гривень;
- Суддя ліцензія «C» (ВЛЖ, ПЛЧ) - 1 000 (одна тисяча) гривень;
- Суддя ліцензія «D» (ВЮБЛ) - 750 (сімсот п'ятдесят) гривень;
- Спостерігач суддівства (СЛЧ) – 1 600 (одна тисяча шістсот) гривень;
- Спостерігач суддівства (СЛЖ, ВЛЧ) – 1 200 (одна тисяча двісті) гривень;
- Суддя за секретарським столом (секретар офіційного протоколу, помічник секретаря (оператор табло), секундометрист, оператор часу кидка, суддя-інформатор, статистик) –
  ліцензія «A» (СЛЧ) - 700 (сімсот) гривень,
  ліцензія «B» (СЛЖ, ВЛЧ) - 600 (шістсот) гривень,

ліцензія «C» (ВЛЖ, ПЛЧ) - 400 (чотириста) гривень,
ліцензія «D» (ВЮБЛ) - 350 (триста п'ятдесят) гривень;

- Суддя за секретарським столом (секретар офіційного протоколу, помічник секретаря (оператор табло), секундометрист, оператор часу кидка, суддя-інформатор, статистик) з ліцензією ФІБА - 800 (вісімсот) гривень.

За відсутності ліцензії суддю, суддю за секретарським столом не допускають до гри, в т.ч. регіональних та обласних змагань.

62.4. Суддям, делегатам ФБУ, спостерігачам суддівства, суддям за секретарським столом, в т.ч. суддям-інформаторам, статистикам, які мають ліцензії ФБУ, заборонено обслуговувати ігри змагань, що проводяться не під егідою ФБУ (змагання, що організовані та проводяться третіми особами, без відповідної реєстрації/акредитації такого змагання в ФБУ, реєстрації гравців, сплати відповідних внесків тощо).

У разі порушення - ліцензію судді, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, статистика, анулюють, а винного відсторонюють від суддівства до 2 років.

У разі повторного порушення винного відсторонюють від суддівства довічно.

Стаття 63. Призначення на гру

63.1. Кожну гру команд Дивізіону «А» обслуговують:
63.1.1. Делегат ФБУ;
63.1.2. Троє суддів на ігровому майданчику;
63.1.3. Спостерігач суддівства;
63.1.4. Судді за секретарським столом в кількості восьми осіб.

63.2. Кожну гру команд Дивізіону «В» обслуговують:
63.2.1. Делегат ФБУ;
63.2.2. Двоє суддів на ігровому майданчику; на іграх плей-оф троє суддів на ігровому майданчику;
63.2.3. Спостерігач суддівства (за призначенням);
63.2.4. Судді за секретарським столом в кількості восьми осіб.

63.3. Кожну гру команд Молодіжної ліги обслуговують:
63.3.1. Делегат ФБУ;
63.3.2. Двоє суддів на ігровому майданчику;
63.3.3. Судді за секретарським столом в кількості восьми осіб.

63.4. Призначення суддів і спостерігачів суддівства здійснює Комісія ФБУ з призначення суддів.

63.5. Призначення делегата ФБУ / головного судді здійснює Департамент.

63.6. Призначення суддів за секретарським столом здійснює особа, яка затверджена ТК ФБУ і відповідальна за питання суддівства у даному регіоні.
Клубу рекомендовано мати 6 (шість) осіб суддів за секретарським столом (враховуючи секретаря офіційного протоколу гри, помічника секретаря (оператора табло), секундометриста, оператора часу кидка).
Рекомендовано суддів за секретарським столом призначати не більше ніж на 70 % ігор від кількості домашніх ігор команди.

63.7. Призначення статистиків здійснює особа, відповідальна за питання суддівства у даному регіоні, що затверджена ТК ФБУ.
Клубу рекомендовано мати дві повні бригади статистиків - 6 осіб, клубам Дивізіону «В»

– 5 осіб.
Рекомендовано статистиків призначати не більше ніж на 70 % ігор від кількості домашніх ігор команди.

63.8. Призначення для суддів, делегатів ФБУ, головних суддів, спостерігачів суддівства надсилають в електронній формі на особисту електрону адресу. Підтвердження має бути надіслано суддею, делегатом ФБУ, головним суддею, спостерігачем суддівства протягом 48 годин. Якщо протягом 48 годин суддя, делегат ФБУ, головний суддя, спостерігач суддівства не підтвердили свого призначення, їхнє призначення скасовують та буде знайдено заміну.
У разі, якщо будь-який суддя, спостерігач суддівства за непередбачених обставин не здатний прийняти призначення, він повинен негайно проінформувати про це Комісію ФБУ з призначення суддів (делегат ФБУ – Департаменту) у письмовій формі на електронну адресу або SMS-повідомленням, щоб йому було знайдено заміну.

Стаття 64. Зовнішній вигляд судді, делегата ФБУ
64.1. Враховуючи суспільну значимість змагань з баскетболу в Україні, морально-етична поведінка та зовнішній вигляд офіційних представників ФБУ (суддя, делегат ФБУ / головний суддя, спостерігач суддівства, суддя за секретарським столом) є вкрай важливими. Вони повинні бути охайно одягнені. Делегат ФБУ повинен бути офіційно одягнений в стилі «smart-casual».

64.2. Суддівська сорочка і куртка повинні бути єдиними для всіх арбітрів, що обслуговують офіційні ігри в Україні, і відповідати моделі, яка розроблена та затверджена ФБУ.

64.3. Логотип ФБУ розміром 4,5х6,5 см повинен бути розміщений угорі на лівій стороні суддівської сорочки і куртки.

64.4. Розміщення реклами на уніформі суддів визначає ФБУ.

64.5. Судді за секретарським столом (секретарська бригада, в т.ч. суддя-інформатор і статистики), на всіх рівнях змагань під егідою ФБУ повинна мати уніформу єдиного кольору.

64.6. Заборонено паління біля спортивних споруд, в наданих для суддів роздягальні, душовій та туалетній кімнатах.

64.7. За порушення вимог статті 64 – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень.

64.8. У разі кожного повторного порушення протягом сезону суму обов'язкового грошового внеску подвоюють.

Стаття 65. Неявка або запізнення судді, делегата ФБУ
65.1. Якщо суддя запізнюється або не з'являється на гру без попередження про затримку, делегат ФБУ (старший суддя, суддя) повинен негайно повідомити про це Комісію ФБУ з призначення суддів для вирішення питання заміни судді.

У разі невиправданого запізнення на гру судді, винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді ліцензії «А» 3 000 (три тисячі) гривень, для судді ліцензії «В» 1 000 (одна тисяча) гривень, для делегата ФБУ, судді з іншими ліцензіями 500 (п'ятсот) гривень. Крім того, суддю переводять на суддівство в нижчий дивізіон терміном до одного місяця.
У разі повторного порушення протягом сезону суму обов'язкового грошового

внеску подвоюють та винного відсторонюють від суддівства до кінця сезону.
У разі неявки на гру з власної провини або без усякого виправдання, - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді ліцензії «А» 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для судді ліцензії «В» 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень, для делегата ФБУ і судді з іншими ліцензіями 700 (сімсот) гривень, та винного відсторонюють від суддівства до кінця сезону.

65.2. Комісія ФБУ з призначення суддів може провести заміну на свій розсуд будь-яким арбітром, що є у наявності, якщо суддя не прибув до місця змагань і неможливо забезпечити заміну іншим суддею відповідної ліцензії.

Стаття 66. Обов'язки делегата ФБУ та/або старшого судді щодо організаційного забезпечення гри

66.1. Делегат ФБУ / головний суддя є офіційним представником ФБУ під час гри та здійснює контроль над дотриманням всіма учасниками Змагань чинних Правил проведення при організації гри, Протоколу відповідних заходів на період дії воєнного стану в Україні (Безпекового протоколу).
У разі, якщо делегат ФБУ відсутній, його обов'язки повинен виконувати старший суддя.

66.2. Делегат ФБУ в обов'язковому порядку призначається на всі ігри/тури Змагань.
Делегат ФБУ / головний суддя є відповідальним за виконання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» під час організації та проведення змагань.
У разі подання протесту на результат останньої календарної гри Змагань делегат ФБУ приймає оперативне остаточне рішення. Для прийняття оперативного рішення делегат ФБУ має право залучати будь-яких осіб, причетних до інциденту; радитись із суддями, спостерігачем суддівства; користуватись іншими правами, передбаченими для делегата ФБУ.
У разі розгляду протесту делегатом ФБУ рішення останнім має бути винесене протягом однієї години після одержання письмового протесту.

66.3. У разі, якщо у Клуба-гостя є обґрунтовані претензії в частині невиконання чинних Правил проведення Клубом-господарем, делегат ФБУ разом із менеджером Клубу-господаря повинен вжити заходів щодо усунення порушень.

66.4. **До початку гри**
66.4.1. До початку гри делегат ФБУ зобов'язаний:

- отримати у керівника штабу охорони всю необхідну інформацію про забезпечення безпеки учасників гри, перевірити забезпечення громадського порядку представниками охорони, ознайомитися з організацією системи безпеки команд, суддів, глядачів, порядку дій у разі повітряної тривоги;
- перевірити відповідність ігрового майданчика вимогам «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення та справність технічного обладнання;
- перевірити присутність в ігровому залі медичного персоналу;
- перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для протирання ігрового майданчика;
- перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для заміни баскетбольного щита та/або кошика;
- проконтролювати проведення Клубом-господарем відеотрансляції гри;
- перевірити наявність необхідного інвентарю для роботи секретарської бригади

і статистиків;
- перевірити склад та наявність суддів за секретарським столом і статистиків; проконтролювати та забезпечити оплату роботи суддів на ігровому майданчику, делегата ФБУ, суддів за секретарським столом, судді-інформатора, статистиків, спостерігача суддівства, медичного персоналу;
- проконтролювати та забезпечити оплату роботи суддів на ігровому майданчику, делегата ФБУ, суддів за секретарським столом, судді-інформатора, статистиків, спостерігача суддівства, медичного персоналу;
- перевірити наявність і відповідність листів допуску команд до гри, технічні заявки;
- перевірити правильність заповнення секретарем офіційного протоколу гри.

66.5.2. Не пізніше, ніж за 20 хвилин до початку гри делегат ФБУ повинен перевірити допуск гравців, тренерів, осіб, що супроводжують команду.
66.5.2.1. У разі, якщо виникають які-небудь труднощі, пов'язані з питаннями допуску гравця, тренера та особи, що супроводжує команду, делегат ФБУ повинен негайно зв'язатися з Департаментом.
66.5.2.2. У разі, якщо прізвище гравця, тренера або особи, що супроводжує команду, присутнє в технічній заявці команди, але його немає в листі допуску до гри та/або немає на сайті ФБУ в складі команди, делегат ФБУ має право допустити гравця, тренера або особу, що супроводжує команду, до участі в грі за умови надання інших документів, що підтверджують його допуск, але тільки з письмового дозволу (на електронну адресу або месенджер «Viber», «Whatsapp», «Telegram» та ін.) від керівника Департаменту та/або менеджера відповідної ліги. У цьому випадку дії секретаря офіційного протоколу повинні бути узгоджені з оператором статистики.

66.5.3. Делегат ФБУ / головний суддя разом з головним тренером команди відповідає за дотримання правил допуску члена команди до участі в матчі.

За допуск до участі в матчі члена команди (гравця, тренера, помічника тренера, особи, що супроводжує команду), що не мав права участі в грі, - делегат ФБУ гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги), Молодіжної ліги 500 (п'ятсот) гривень.

66.6. **Під час гри.**
66.6.1. Делегат ФБУ під час гри відповідає за виконання Протоколу відповідних заходів на період дії воєнного стану в Україні (Безпекового протоколу) всіма учасниками Змагань.

66.6.2. Делегат ФБУ не повинен сидіти за секретарським столом під час гри. Клуб повинен надати делегату ФБУ таке місце в ігровому залі, з якого йому було б зручно спостерігати за грою в цілому.

66.7. **Після закінчення гри**
66.7.1. Протягом 30 хвилин після закінчення гри делегат ФБУ та старший суддя повинен повідомити до Департаменту про інцидент, протест, дискваліфікацію.

При порушенні – делегат ФБУ та старший суддя гри команд Дивізіону «А» сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «В» 400 (чотириста) гривень, Молодіжної ліги 300 (триста) гривень.

66.7.2. Делегат ФБУ та старший суддя повинен упевнитися, що секретар офіційного протоколу та оператор статистики надіслали до Департаменту сканкопію офіційного протоколу та протокол статистики в pdf форматі протягом 30 хвилин після закінчення

гри.

При порушенні відправки офіційного протоколу та/або статистики гри до Департаменту – секретар офіційного протоколу та/або статистик, делегат ФБУ та старший суддя гри команд Дивізіону «А» сплачує за кожний протокол обов’язковий грошовий внесок у розмірі 300 (триста) гривень, Дивізіону «В» 200 (двісті) гривень, Молодіжної ліги 200 (сто) гривень.

66.7.3. Усі порушення, що мали місце при проведенні гри, за які передбачені санкції, повинні бути зафіксовані у «Звіті делегата ФБУ/старшого судді про організаційне забезпечення заходу» (далі – «Звіт»).
Менеджер Клубу-господаря повинен бути попереджений про порушення, які будуть зафіксовані у «Звіті».
«Звіт» повинен бути належно заповнений, записи – чітко сформульовані і бути такими, що не допускають подвійного тлумачення.

У разі неналежно заповненого «Звіту» - делегат ФБУ/старший суддя гри команд Дивізіону «А» сплачує обов’язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (тисяча) гривень, Дивізіону «В» 500 (п’ятсот) гривень, Молодіжної ліги – 400 (чотириста) гривень.

У разі приховування порушень чи недоліків, - делегат ФБУ/старший суддя гри команд Дивізіону «А» сплачує обов’язковий грошовий внесок у розмірі 1 500 (одна тисяча п’ятсот) гривень, Дивізіону «В» 800 (вісімсот) гривень, Молодіжної ліги 500 (п’ятсот) гривень.

66.7.4. Протягом 48 годин після закінчення останньої або єдиної гри делегат ФБУ (за відсутності делегата ФБУ – старший суддя) зобов’язаний надіслати «Звіт делегата ФБУ/старшого судді про організаційне забезпечення заходу» (далі – «Звіт») на електронну адресу Департаменту.
Делегат ФБУ зобов'язаний відзначити у «Звіті» про наявність будь-яких відхилень від вимог «Офіційних Правил баскетболу», чинних Правил проведення, Протоколу відповідних заходів на період дії воєнного стану в Україні (Безпекового протоколу).
Якщо мали місце порушення при проведенні гри, за які передбачені санкції, «Звіт» повинен бути відправлений протягом 24 годин після закінчення гри.

При порушенні строку відправки «Звіту» - делегат ФБУ/старший суддя гри команд Дивізіону «А» сплачує обов’язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «В» 400 (чотириста) гривень, Молодіжної ліги – 300 (триста) гривень.

66.7.5. Якщо під час гри було призначено фол з дискваліфікацією, у разі будь-якого інциденту, неспортивної поведінки, акту насильства, агресивної поведінки гравця, тренера, офіційної особи та особи, що супроводжує команду, глядачів, старший суддя (за необхідності, декілька суддів, делегат ФБУ) повинен скласти про це письмовий рапорт, і направити рапорт до Департаменту таким чином, щоб рапорт надійшов до адресата до 12:00 години наступного дня.
Рапорт повинен містити інформацію про:

- інцидент, що стався до, під час або після гри,
- час, коли відбувся інцидент,
- детальний опис інциденту,
- особу або осіб, що відповідальні за виникнення інциденту та ін..

При порушенні строку відправки рапорту, недостовірної інформації або приховування порушень – делегат ФБУ, старший суддя, суддя гри команд Дивізіону «А» сплачує обов’язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень, Дивізіону «В» 500 (п'ятсот) гривень, Молодіжної ліги – 300

(триста) гривень.

66.8. У разі кожного повторного порушення протягом сезону суму обов'язкового грошового внеску подвоюють.

66.9. Більш детально обов'язки делегата ФБУ/старшого судді викладено в службовій інструкції.

Стаття 67. **Обов'язки спостерігача суддівства**

67.1. Спостерігач суддівства - це особа, яка призначена для перегляду та аналізу суддівства ігор.

67.2. Обов'язки спостерігача суддівства:
67.2.1. Спостерігач суддівства повинен переглядати гру онлайн, потім переглядати відеозапис цієї гри, робити аналіз суддівства, після кожної гри надавати оцінку роботи та рекомендації для кожного судді.
67.2.2. Спостерігач протягом 72 годин після закінчення гри повинен надати свій письмовий «Звіт спостерігача про суддівство» (аналіз, оцінка роботи, рекомендації суддям, порушення та невідповідності до чинних Правил проведення, якщо вони мале місце) на електронні адреси:
а) до Департаменту **zvit.observer@gmail.com**
lora_fbu@ukr.net
б) до керівників обох Клубів - учасників цієї гри - «Висновки спостерігача щодо роботи суддів».
в) до кожного судді окремо ту частину «Звіту спостерігача про суддівство», що стосується судді персонально, на його електронну адресу;
г) до особи, відповідальній за проведення відповідного Змагання.

У разі надходження скарги на суддівство гри від Клуба або відповідного запиту від Департаменту (особи, відповідальної за проведення відповідного Змагання) чи Технічної комісії ФБУ, спостерігач повинен надати звіт протягом 48 годин з моменту отримання запиту.

67.3. Протягом сезону спостерігач суддівства призначатиметься як для онлайн перегляду гри, так і для перегляду гри з відрядженням.

67.4. Більш детально обов'язки спостерігача суддівства викладено в службовій інструкції.

67.5. На спостерігача суддівства можуть бути накладені такі санкції:
67.5.1. Незазначення помилки судді, яка вплинула на результат гри;
67.5.2. Двічі або більше невизначення явних моментів, зазначення надуманих ситуацій в будь-якому вигляді, необгрунтоване завищення або заниження оцінки роботи судді;
67.5.3. При порушенні терміну відправки «Звіту спостерігача про суддівство».
67.5.4. У разі порушення вимог статті 67.5 спостерігач суддівства сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: за кожну гру команд Дивізіону «А» 600 (шістсот) гривень, команд Дивізіону «В» 400 (чотириста) гривень.

67.6. У разі повторного порушення протягом сезону суму обов'язкового грошового внеску подвоюють, винного відсторонюють від суддівства від одного місяця до кінця сезону.

Стаття 68. Обов'язки судді за секретарським столом

68.1. Під час кожної гри судді за секретарським столом (секретар офіційного

протоколу, помічник секретаря (оператор табло), секундометрист, оператор часу кидка), а також суддя-інформатор і три статистика є членами секретарської бригади, що призначена на матч особою, відповідальною за питання суддівства, що затверджена ТК ФБУ у даному регіоні. Секретар офіційного протоколу є керівником секретарської бригади поточної гри.

68.2. Суддя за секретарським столом може залишати своє робоче місця до, під час і після закінчення гри тільки з дозволу делегата ФБУ, за відсутності делегата ФБУ – старшого судді матчу.

Суддя за секретарським столом повинен зайняти своє робоче місце за секретарським столом та бути готовим до роботи:

- Під час роботи на міжнародних змаганнях - не пізніше, ніж за 75 (сімдесят п’ять) хвилин до початку гри;
- Під час усіх офіційних змагань України - не пізніше, ніж за 45 (сорок п’ять) хвилин до початку гри.

У разі порушення – обов’язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

68.3. У разі неякісного виконання суддею за секретарським столом своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри, що відзначено у звіті делегата ФБУ або старшого судді гри, -

суддя за секретарським столом гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов’язковий грошовий внесок у розмірі 300 (триста) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень, Молодіжної ліги 100 (сто) гривень.

68.4. У разі, якщо суддя за секретарським столом допустився грубої помилки, яка може призвести або призвела до протесту на результат гри, -

Суддя за секретарським столом гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов’язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п’ятсот) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги) 400 (чотириста) гривень, Молодіжної ліги 200 (двісті) гривень.

68.5. Секретар офіційного протоколу гри зобов'язаний стежити за виконанням чинних Правил проведення (стаття 12).

У разі відсутності реєстрації гравця або тренера в програмі ФБУ до початку гри, можливо редагувати/додавати автоматичний склад в програму ФБУ тільки з **письмового** дозволу (на електронну адресу або месенджер «Viber», «Whatsapp», «Telegram» та ін.) від керівника Департаменту та/або менеджера відповідної ліги. Дії секретаря офіційного протоколу у цьому випадку повинні бути узгоджені з оператором статистики.

Якщо секретар офіційного протоколу допустився порушення при допуску до участі в грі, - він сплачує обов’язковий грошовий внесок у розмірі: на грі команд Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п’ятсот) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги), Молодіжної ліги – 400 (чотириста) гривень.

68.6. Секретар офіційного протоколу гри зобов’язаний стежити за виконанням статті 12 чинних Правил проведення (участь в грі гравців з ліцензією категорії «В").

У разі, якщо виявлено порушення кількості гравців категорії «В», що одночасно перебувають на майданчику, - секретар офіційного протоколу гри сплачує обов’язковий грошовий внесок у розмірі від 1 000 (однієї тисячі) гривень до 13 000 (тринадцяти тисяч) гривень, а в особливо тяжких випадках (за умисні дії) – його дискваліфікують довічно.

68.7. Секретар офіційного протоколу в обов'язковому порядку відразу після закінчення гри повинен відправити закритий протокол у форматі PDF (без підписів) на адресу

fbu.scoresheet@gmail.com
У разі виявлення помилки старшим суддею, виправлений протокол також повинно бути відправлено.

У разі порушення секретар офіційного протоколу гри сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

68.8. Секретар офіційного протоколу протягом 30 хвилин після закінчення гри повинен надіслати сканкопію офіційного протоколу з підписами суддів 1 – до Департаменту, 2 – до особи, відповідальній за проведення відповідного Змагання (менеджеру ліги), 3 – до особи, відповідальній за роботу секретарів ТК ФБУ, 4 – до старшого судді гри.

У разі порушення секретар офіційного протоколу сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень, Молодіжної ліги 100 (сто) гривень.

68.9. Контроль за використанням медіа тайм-ауту покладено на секундометриста гри. Якщо секундометрист гри допустився порушення, - він сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 300 (триста) гривень.

68.10. У разі кожного повторного порушення протягом сезону суму обов'язкового грошового внеску подвоюють, та винного може бути відсторонено від суддівства до кінця сезону.

Стаття 69. Обов'язки статистика

69.1. Група статистиків для роботи зі статистичною програмою ФБУ входить до складу секретарської бригади, що призначена на гру особою, відповідальною за питання суддівства, що затверджена ТК ФБУ у даному регіоні, і виконує роботу з введення подій гри в спеціалізовану комп'ютерну програму**,** яку затверджено ФБУ на початку сезону.

На іграх команд Дивізіону «А» рекомендовано мінімум два статистика з трьох, які мають досвід роботи не менше 2-х років на іграх команд дивізіону «А» та/або мають ліцензію ФІБА.

На іграх команд Дивізіону «В» рекомендовано мінімум два статистика з трьох, які мають досвід роботи не менше 2-х років на іграх команд Дивізіону «В».

У разі форс-мажорних обставин група статистиків може формуватися з двох досвідчених статистиків і одного статистика без досвіду роботи та/або без ліцензії статистика ФБУ з письмового дозволу (на електронну адресу або месенджер «Viber», «Whatsapp», «Telegram» та ін.) від технічного спеціаліста ФБУ, відповідального за статистику.

69.2. Статистик може залишати своє робоче місця до, під час і після закінчення гри тільки з дозволу делегата ФБУ, за відсутності делегата ФБУ – старшого судді матчу. Залишати своє робоче місце одночасно всією групою статистиків заборонено. Статистик повинен зайняти своє робоче місце за секретарським столом та бути готовим до роботи (перевірити оновлення статистичної програми, Інтернет-з'єднання, роботу та підключення принтеру):

- Під час роботи на міжнародних змаганнях - не пізніше, ніж за 75 (сімдесят п'ять) хвилин до початку гри;
- Під час усіх інших офіційних змагань України - не пізніше, ніж за 45 (сорок п'ять) хвилин до початку гри.

У разі порушення винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

69.3. Під час сезону бригада статистиків має виконувати усі рекомендації та вимоги, що затверджені ФБУ щодо роботи з програмою (Game Status, Score Confirm, Delay тощо).

69.4. Оператор статистики може редагувати/додавати до початку гри автоматичний склад гравців та/або тренерів команд, який є у програмі ФБУ, тільки з дозволу делегата ФБУ/старшого судді, який в свою чергу повинен отримати **письмовий** дозвіл (на електронну адресу або месенджер «Viber», «Whatsapp», «Telegram» та ін.) від керівника Департаменту та/або менеджера відповідної ліги. Дії оператора статистики у цьому випадку повинні бути узгоджені з секретарем офіційного протоколу гри**.** У разі редагування/додавання автоматичного складу гравців та/або тренерів команд оператор статистики повинен до початку гри сповістити про це технічному спеціалісту ФБУ, відповідальному за статистику.

У разі порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 300 (триста) гривень.

69.5. Статистик повинен:

69.5.1. За 40 хвилин до початку гри встановити з'єднання з сервером статистики ФБУ. Ведення статистики ігор усіх офіціальних змагань є обов'язковою умовою. Надання самостійно свого альтернативного Інтернет з'єднання у разі виникнення проблеми під час гри (мобільний Інтернет) та усунення проблем з передачею даних є відповідальністю статистиків.

У разі не запуску гри та ведення її не онлайн (будь-яка причина) - обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 900 (дев'ятсот) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги) 700 (гривень), Молодіжної ліги 400 (чотириста) гривень.

69.5.2. Бути на постійному зв'язку увесь час (Skype, Viber, Telegram, тощо) з технічним спеціалістом ФБУ, відповідальним за статистику. Поінформувати менеджера відповідної ліги про процес підключення до початку гри, сумісний контроль під час, та фіналізування з імпортом після закінчення гри.

У разі порушення **-** обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги) 400 (чотириста) гривень, Молодіжної ліги 200 (двісті) гривень.

69.5.3. Після закінчення кожної чверті та після гри звіряти рахунок, дані про отримані очки, фоли з табло та офіційним протоколом.

За підтвердження неправильного рахунку після завершення чверті/гри або виправлення рахунку попередніх періодів в кінці гри – обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 900 (дев'ятсот) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги) 700 (гривень), Молодіжної ліги 400 (чотириста) гривень.

69.5.4. Віддавати протокол статистики представникам команд, що грають (або допоміжному персоналу клубу), після кожної чверті гри.

У разі порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

69.5.5. Група статистиків має повідомити старшого судді або найближчого на майданчику судді: а) за першої можливості, коли м'яч мертвий та ігровий годинник зупинений, якщо помітив помилку у грі, пов'язану з рахунком, ігровим часом, кількістю командних та персональних фолів, б) негайно – за участю гравця, в т.ч. відповідно до статті 12 чинних Правил проведення (участь в матчі гравців з посвідченням категорії

«В»).

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень.

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 800 (вісімсот) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги) 600 (шістсот) гривень, Молодіжної ліги 300 (триста) гривень.

69.5.6. Після закінчення гри перевірити наявність підсумкової статистики на сайті.

У разі неякісного виконання групою статистиків своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри, грубих помилок в статистичному звіті, перевищення ліміту помилок, що відзначено у звіті технічним спеціалістом ФБУ, відповідальним за статистику, або недоліків, які відзначено у звіті делегата ФБУ/старшого судді, - група статистиків сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 900 (дев'ятсот) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги) 700 (гривень), Молодіжної ліги 400 (чотириста) гривень.

69.5.7. Після кожної ігри експорт даних про гру на сайт ФБУ (з правильним рахунком, кількістю зіграних хвилин гравцями, наявністю інформації щодо суддів ФБУ без помилок, кількістю глядачів) – виконує оператор статистики самостійно на робочому місці.

Також до відповідальності оператора статистики належить:

- відправка відповідних трьох файлів після завершення гри (підсумковий pdf, хід гри, експортований файл) на робочу пошту **fbu.stats@gmail.com**
- відправка офіційного підсумкового протоколу статистики (в pdf- форматі) протягом 30 хвилин після закінчення гри, вказавши у листі прізвище та ім'я статистиків і диктора-інформатора, що працювали на грі, 1 – до Департаменту, 2 – до особи, відповідальній за проведення відповідного Змагання (менеджеру ліги), 3 – до особи, відповідальній за статистику ФБУ.

За відсутність відправки та/або неправильність вищезазначених даних - оператор статистики сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, Дивізіону «В» (Вищої ліги), Молодіжної ліги 200 (двісті) гривень.

69.6. У разі кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюють, крім того, винного або групу статистиків може бути відсторонено від суддівства на термін від одного місяця до кінця сезону.

Стаття 70. Оцінка суддівства

70.1. Роботу суддів на кожному матчі аналізує та оцінює Технічна комісія ФБУ або спостерігач суддівства.

70.2. Технічна комісія ФБУ переглядає відеозаписи ігор, аналізує роботу суддів, спостерігачів, суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, та, у разі необхідності, звертається до Директорату для прийняття рішення щодо застосування відповідних санкцій до суддів, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом, статистика, судді-інформатора.

70.3. Аналіз роботи суддівської бригади проводиться диференційовано стосовно кожного арбітра.

Стаття 71. Санкції за дії, що вчинено суддею, суддею за секретарським

столом, статистиком

71.1. За рішенням Департаменту, Директорату на суддю, делегата ФБУ, суддю за секретарським столом, суддю-інформатора, статистика можуть бути накладені санкції згідно з положеннями цих Правил проведення та/або Дисциплінарного кодексу ФБУ за вчинення таких дій:

71.1.1. У разі будь-якої прояви неповаги, нетактовності, порушення норм етики до будь-якої особи, що присутня на грі (до гравця, тренера, офіційної особи і особи, що супроводжує команду, вболівальника, до іншого члена бригади суддів та ін.);

71.1.2. У разі агресії, погрози, насильства щодо будь-якої особи, що присутня на грі (до гравця, тренера, офіційної особи та особи, що супроводжує команду, вболівальника, до іншого члена бригади суддів та ін.);

71.1.3. У разі навмисного внесення позначок, зміни, маніпуляції протоколом гри таким чином, що запис не відповідає тому, що відбувалося на майданчику, навмисне занесення невірних даних, неточність і помилковість інформації;

71.1.4. У разі неякісного суддівства, що встановлено Технічною комісією та/або Експертною комісією ФБУ (під час гри суддею допущено шість та більше помилок, або одну чи декілька помилок, які могли вплинути на результат гри, або суддею втрачено контроль над грою, що призвело до інциденту, або суддею пропущене порушення правил гравцем/тренером, що тягне за собою дискваліфікацію гравця/тренера);

71.1.5. У разі, коли, за рішенням Технічної комісії та Експертної комісії ФБУ, суддя допустився помилки або помилок, що вплинули на результат гри;

71.1.6. У разі упередженого суддівства матчу, що доведено, у тому числі за допомогою відеозапису.

71.2. У разі перевищення суддею, суддею за секретарським столом, суддею-інформатором, статистиком своїх повноважень при проведенні гри –

винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді, делегата ФБУ 500 (п'ятсот) гривень, для судді за секретарським столом, статистика, судді-інформатора 300 (триста) гривень.

71.3. Суддя, спостерігач суддівства, суддя за секретарським столом, суддя-інформатор, статистик, якого під час сезону було відсторонено від суддівства (однім рішенням Департаменту або Директорату) на термін більше ніж один місяць, не може бути призначений на ігри плей-оф 1/4, 1/2, за призові місця в дивізіоні, відповідному ліцензії судді, а також в дивізіоні, за підсумками гри якого суддя був відсторонений (якщо зазначені дивізіони різні).

71.4. У разі повторного порушення протягом сезону покарання може бути подвоєне, крім того, винного може бути відсторонено від суддівства на термін від двох до чотирьох місяців з продовженням терміну відсторонення, що його визначено Директоратом, у наступному сезоні.

71.5. **Процедура накладення санкцій**

До розгляду справ про порушення, які вчинено суддею, спостерігачем суддівства, суддею за секретарським столом, суддею-інформатором, статистиком, за які на них може бути накладено санкції, до засідання Директорату може бути запрошено особу порушника та представника ЕК та/або ТК ФБУ.

Крім того, санкції можуть бути застосовані Директоратом за пропозицією Технічної

комісії ФБУ або Експертної комісії ФБУ. В такому випаду Технічна комісія або Експертна комісія ФБУ має надати обгрунтування щодо застосування відповідних санкцій.

71.6. **Порядок застосування санкцій**

71.6.1. Санкції стосовно судді, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом, судді-інформатора, статистика застосовують у рамках термінів проведення поточного Чемпіонату та їх продовжують у наступному Чемпіонаті у разі, якщо тривалість санкції перевищує термін закінчення поточного Чемпіонату.

71.6.2. Санкції, що застосовані Департаментом або Директоратом до судді, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом, судді-інформатора, статистика, мають силу стосовно всіх офіційних змагань, що проводяться ФБУ.

71.7. **Оскарження санкцій**

Санкції, що застосовані Департаментом або Директоратом до особи порушника набувають чинності негайно та їх може бути оскаржено у встановленому цими Правилами порядку.